ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީ ޖަދުވަލް

އިޖުތިމާޢީ ކޮމިޓީގެ 15 ވަނަ ބައްދަލުވުން

1 ޖުލައި 2025

ބައްދަލުވުން ބާއްވުން ތަން: ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އާ އިމާރާތް (ކޮމިޓީރުމާ ކޮޓަރި 5)

ފެށުން ގަޑި: 11:00

{ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ ކޯމިޓީގެ މުގައްރިރު، މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަސްލަމް ރަޝީދު}

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. އިޖުތިމާޢީ ކޯމިޓީގެ 15 ވަނަ ބައްދަލުވުން. ތަން، ކޯމިޓީ ރޫމް 5. ތާރީޚު، 1 ޖުލައި 2025 އަންގާރަ. ގަޑި، 11:00. ކޯމިޓީއަށް ހަރަކާތްތެރިވާ މެއްސަލައަކާ ގުޅިގެން ނޭޝަނަލް ސޯޝަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީ، އާސަންދަ ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް އަދި ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ އޯގަނައިޒޭޝަން ޕީއެލްސީ ލިމިޓެޑްގެ ބޭފުޅުންނާ ބައްދަލުކުރެއްވުން. ނޭޝަނަލް ސޯޝަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީން ވަޑައިގެންނެވީ ހިނާ ވަލީދު، ޗީފް އެގްޒެކެޓިވް އޮފިސަރ. އާމިނަތު ނަޒްލާ، ޑިރެކްޓަރ. މިޝާނާ އާދަމް، ފްލޯރއަރ މެނޭޖަރ. އާސަންދަ ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑުން އާމިނަތު ޝިނާޒާ، މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ. މަރިޔަމް ޒަހާޒާ، މެނޭޖަރ. ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ އޯގަނައިޒޭޝަނުން ޝިމާދު އިބްރާހީމް، މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ. އަޙްމަދު ނިޔާޝާދު، ޑިރެކްޓަރ އޮފް ހެލްތްކެއަރ ސޮލިއުޝަންސް. ފާތިމަތު ރިޟްމާ، ޕްރޮގްރާމްސް މެނޭޖަރ ހެލްތްކެއަރ ސޮލިއުޝަންސް. އާމިނަތު ޖުވައިރިއާ، ޕްރޮކިއުމަންޓް މެނޭޖަރ، ޕްރޮކިއުމަންޓް ޑިޕާޓްމަންޓް. މިއަދުގެ ކޯމިޓީއަށް ހާޒިރުވެ ތިއްބެވި މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު މުސްތަފާ އިބްރާހީމް، ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް، ކޮމަންޑޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް، ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އާސިމް އަބްދުﷲ، ނިލަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޖާބިރު ސަޢޫދު، ތިނަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އަޙްސަން އަޙްމަދު، މީދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުއްރަޙްމާން. މި ވަގުތަށް ތިއްބެވި ބޭފުޅުންގެ ނަންތައް މި ހާމަކޮށްލީ. ޝުކުރިއްޔާ. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) މިއަދު ކޯމިޓީއަށް ވަޑައިގެންނެވި ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށް މަރުޙަބާ. ނޭޝަނަލް ސޯޝަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީން ވަޑައިގެންނެވީ ހިނާ ވަލީދު، ޗީފް އެގްޒެކެޓިވް އޮފިސަރ. އާމިނަތު ނަޒްލާ، ޑިރެކްޓަރ. މިޝާނާ އާދަމް، ފްލޯރއަރ މެނޭޖަރ. ދެން އާސަންދަ ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑުން އާމިނަތު ޝިނާޒާ، މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ. މަރިޔަމް ޒަހާޒާ، މެނޭޖަރ. ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ އޯގަނައިޒޭޝަނުން ޝިމާދު އިބްރާހީމް، މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ. އަޙްމަދު ނިޔާޝާދު، ޑިރެކްޓަރ އޮފް ހެލްތްކެއަރ ސޮލިއުޝަންސް. ފާތިމަތު ރިޟްމާ، ޕްރޮގްރާމްސް މެނޭޖަރ ހެލްތްކެއަރ ސޮލިއުޝަންސް. އާމިނަތު ޖުވައިރިއާ، ޕްރޮކިއުމަންޓް މެނޭޖަރ، ޕްރޮކިއުމަންޓް ޑިޕާޓްމަންޓް. އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު މި ބޭފުޅުން މި ގެނައީ، މި ތަނަށް މި ފަހަރަކަށްގައި ފޮނުވި އެއްވެސް މައްސަލައެއް ނޫން. ރައްޔިތުންގެ ކަންބޮޑުވުންތައް މި ބޭފުޅުންނަށް ދަންނަވައިދޭން. މިކަމަށް ބައްލަވާ ގެނެސްދެއްވުން މި ބޭފުޅުންނަށް އިލްތިމާސް ކުރެއްވީން ކަންތައްތަކާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ގިނަ ސިޓީތަކެއް އާދޭ އެކިއެކި ފަރާތްތަކުން. އަދިވެސް އެއާ އަޅުގަނޑުމެންނާ ފޯނު ކޯލްތަކާއި އީމެއިލްތަކުން. އޭގެ އަޅުގަނޑުމެން މި ކޯމިޓީގައި މި ދިރާސާ ކުރަމުންދަނީ

ކުރަން. އެހެންވީމާ، ތި ބޭފުޅުންނަށް މިއަދު އިތުރަށް، މިހާރު ވެސް ތި ބޭފުޅުން ވަރަށް މަސައްކަތްކޮށްދެއްވާ. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. އެކަމަކު އިޖުރާއަތު މި އެއްޗެހި ރަނގަޅުކުރަން ކުރެވޭނެ މަސައްކަތްތަކެއް އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ހުށަހަޅާނަން. ތި ބޭފުޅުން ވެސް ނުކުރެއްވުނަސް، ކަމެއް ވެއްޖެ ކަމަކު ވަކިވިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ސަޕޯޓްދެއްވައިދެއްވުން. އާޚިރުން އަޅުގަނޑުމެން އެ ސަބްޖެކްޓުގައި ބޭނުމީ އެހީތެރިކަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު މުސްތަފާ އިބްރާހީމް ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. ފުރަތަމަ އެއް ކަމަކީ، ދެން ހަމަ ވަރަށް ހައްސާސް މައްސަލައެއް. ދެން ރައްޔިތުންގެ ތެރޭ ވަރަށް ބޮޑަށް ހަމަ ދެކޭ ވާހަކައެއް. ވަރަށް ބޮޑު މައްސަލައެއް ގޮތުގައި ހަމަ ޤައުމުގެ ހުރިހާ އެންމެން ކަހަލަ ގޮތަކަށް ހަމަ ދެކޭ ވާހަކައެއް މިއީ، ބޭސް ލިބުމުގެ ދަތިކަމުގެ ވާހަކައާ ބޭސް ގެންގުޅުމުގައި ނުވަތަ ބޭސް އެ ބޭފުޅުންނަށް، ރައްޔިތުންނާ ހަމައަށް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި، ލިބުމުގައި ހުރި ދަތިތަކުގެ ވާހަކައެއް. ދެން ވަރަށް ގިނަފަހަރަށް ވަރަށް ގިނަ ކަންކަން އެބަހުރި ކަންތައްތަކެއް. މިގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެން ސަރުކާރުން ހަމަ ރަނގަޅު ބޭހެއް ޕްރޮކިއުމަންޓުގައި ބޭކާރި ނޫނިއްޔާ ބޭނުމަކަށް ނުވެ ގޮސް ހަމަ އެ ނިޔަލަށް ބޭކާރި ކުރުމުގެ ނިޒާމީ މަސައްކަތްތަކުގެ ބާރަށް ކުރާ މަސައްކަތާ ސަލާމަތުން ރައްޔިތުންނަށް އާދޭ އަސާސީގޮތުން ނުވަތަ އެ ކަހަލަ ކަންކަމުގެ ވާހަކަތަކެއް މި ދުވަސްވަރު. އަޅުގަނޑު ހަމަ ސުވާލު، ހަމަ ދުރުން ސުވާލެއް އެބަ ކޮބާ ކޮށް ބޭނުންވާ، ސަޕޯޓާ ބޭނުންވާ. ދެން މިގޮތަށް އެކަމަކު މި ބައްދަލުވުން، ހަމަ ކޮމިޓީ މި ކަހަލަ ކަމެއް ހަމަ ދެކޭ، ދެން ބޭސް ލިބުމުގެ ދަތިކަމާ އެބަ ވާހަކަ ދައްކަން، ހަމަ ކޮބާ ހަމަ ދެކޭ ގޮތް މި ވާހަކަ ދައްކަވާ ބޭފުޅުން ވެސް ދައްކަވާ، ކޮބާ ބަލަހައްޓަވާ ކުރެވިފައިވާ ކަންތައްތައް. ދެން އަޅުގަނޑު މި ސުވާލު ކުރަނީ، ދެން ދާއިރާގެ ރައްޔިތުންނާ ބޭސް ލިބުމުގެ ދަތިކަމުގެ ވާހަކަ ދައްކާ ބޭފުޅުންނަށް އަޅުގަނޑުމެން ކޮބާ ދެކޭ ގޮތް މި ކޮމިޓީގައި ބޭނުން. އެހެންނަމަވެސް، މަޖިލީހަށް އެންމެ ފުރަތަމަ ހުށަހެޅުނު ބޭސް ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ ވާހަކަ ސަރުކާރުން ދަންނަވާ ކަމުގައި ވަނީ.

ގަބޫލުކުރަނީ އިނގޭތޯ. އެކަމަކު ޗައިވްލީމަ ތަންކޮޅެއް އުނދަގޫތަކެއް ހުރެދާނެ ކަމަށް ފެންނާތީވެ އަޅުގަނޑު ހަމަ ފުރަތަމަ ރިކުއެސްޓްކަން ހަމަ އަހަރެމެން ބޭނުންވާ ޗައިވްކޮށްގެން ކުރިއަށް ގެންދިއުން މަސައްކަތެއް ނުވާކަމަށް ވަންޏާ އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވަނީ ހަމަ ޗައިވްކޮށް ކުރިއަށް ގެންދަން އިނގޭތޯ. އެހެންނަމަވެސް، ހަމަ އާސަންދައާއި އެންސްޕާ އަދި އެސް.ޕީ.އޭއިން ވަޒައިގެން ތިއްބެވިމަދާ ފުރަތަމަ ސުވާލުކަން އަޅުގަނޑު ހަމަ ކޮށްލަން ބޭނުންވާ އެގޮތް، ހަމަ ޗައިވްކޮށް ގެންގޮސް މަސައްކަތެއް ނުވާނެތޯ؟ އެހެންވެއްޖެ ކަމަށް ވަންޏާ އަޅުގަނޑު ހަމަ ސުވާލުތަކާއިގެން ކުރިއަށްދާނީ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އަޅުގަނޑުގެ ހަމަ އެއްޗެހިތަކެއް ވެސް ނުފެނޭ މި ސިއްރުކުރާކަން. މި ތިއްބެވި ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަކީ ވެސް ދައުލަތުން މުސާރަ ދެއްވާ. މިއީ ރައްޔިތުންގެ ހައްސާސް މަސައްކަތެއް. މި ހަމަ އެއްޗެހިތަކެއް ވެސް ސިއްރުކުރައްވައިގެން ނުވާނެ. މި ސިއްރުކުރައްވައިދިނުމާ މިއީ ވަރަށް ބޮޑު ޚިޔާނާތެއް ކުރެވުނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ފޫ ދަ ރަކާޓޭ އަޅުގަނޑު ބޭނުން މިހެން ބުނެލަން. މިއީ ސިއްރުކޮށްފައިވާ އަޅުގަނޑު މިގޮތަށް ނުވުޖެ އިންސާނަން. ދެން އަޅުގަނޑު އަމިއްލަގޮތުން ބޮޑުވާ އެއްޗެއް. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އެންސްޕާ ސީ.އީ.އޯ ހިޔާ ވަޒީދަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން.

<u>ނޭޝަނަލް ސޯޝަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީގެ ޗީފް އެގްޒެކެޓިވް އޮފިސަރ ހިޔާ ވަޒީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ! ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު އަދި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ކޮމިޓީ ސިއްރުކުރުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ނަޒީމު މުގައްރިރު ދެން އެ ދެއްކެވި ވާހަކަފުޅާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑު ހަމަ އެއްޗެއް ދަންނަވައިލަން ބޭނުންވަނީ. އަޅުގަނޑުމެން މި ތަނަށް ހާޒިރުވެ މިތިބީ ރައްޔިތުންނަށް ޚިދުމަތްކުރާ މަންދޫބުންގެ ގޮތުން ރައްޔިތުންނަށް ޖަވާބުދާރީވާ ދެ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެންގެ މުއައްސަސާތަކުގައި ހުރި ކަންތައްތަކާ

މެދުވެރިން ތި ބޭފުޅުން ކުރައްވާ ސަފަރުތަކަށް ޚަރަދު ދޭން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި އަދި އަޅުގަނޑުމެންނާ އެކުގައި ވަޑައިގެން ތިއްބެވި މުއައްސަސާގެ އެންމެ އިސް ފަރާތްތަކާ އަދި އަޅުގަނޑުމެންގެ މެދު ޗީފު ވެސް ދެކޭގޮތުގައި މި ކޮމިޓީއަކީ ކޮންމެހެން ސިއްރުކުރަންޖެހޭ ކޮމިޓީއެއް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެން ބާރުއަޅަނީ ވެސް ވީމާ ވެސް ބޭނަކަން ޚަރަދުކޮށް، އަދިވެސް ބޭނަން ޚަރަދުކޮށްގެން މި ކޮމިޓީ ކުރިއަށް ގެންދަން އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ނައިބު މުގައްރިރު މުޙައްމަދު މުސްތަފާ އިބްރާހީމަށް އަށާ ވަގުތު އަރުވާނަން.

މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު މުސްތަފާ އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ވަރަށް ބޮޑަށް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހަމަ ކުރިއަށް ގެންދާނީ ހަމަ މިއިން ގޮތަށް އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުގެ ހަމަ އެންމެ ފުރަތަމަ ކަމަކަށް މި އޮންނަނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ މައްސަލައެއް އައިސްފައި މި އޮންނަނީ ރަށްރަށުގައި ބޭނުންވާ އަސާސީ ބޭސް އިނގޭތޯ، ބޭސިކް ލެސިންސް އަސްލުގައި، ހަމަ އަސާސީ ބޭސް ވެސް މިހާރު ހަމަ ނުލިބޭއޭ ފާމަސީތަކުން. އަދި ހޮސްޕިޓަލް ހޮސްޕިޓަލްތަކުގެ ދަރުން އެ ބޭސް ނުލިބުމުގެ ޝަކުވާއަކީ ހަމަ ތަކުރާރުކޮށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކޮންމެ ދުވަހަކު ކަހަލަ ގޮތަކަށް ރައްޔިތުންނާ އަޅުގަނޑުމެން ކުރިމަތިލާންޖެހޭ މައްސަލައެއް އިނގޭތޯ. އަދި މިކޮޅަށް ރައްޔިތުން ސިޓީތައް ވެސް ފޮނުއްވާފައި ހުރި މައްސަލައެއް އެއީ އަސާސީ ބޭސް މިއަދު ނުލިބުމުގެ މައްސަލައެއް. ކުރީގައި ލިބެމުންދިޔަ އަސާސީ ބޭސް ވެސް މިއަދު ނުލިބޭ ވާހަކަ އިނގޭތޯ. ކޮބައިތޯ އަސްލުގައި މި ބޭސް ނުލިބިގެން މިއުޅޭ ސަބަބަކީ ނުވަތަ ބޭސް ގެނައުމުގައި ހުރި ދަތިތަކަކީ ނުވަތަ ބޭސް ނުލިބިގެން މި ރައްޔިތުން ދިމާވާ ގޮތަކަށް މި ދަތިކަނީ ކޮންކަހަލަ އަސާސީއެއްގެ މައްކަން ބިނާކޮށްގެންތޯ؟

ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ އޯގަނައިޒޭޝަން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ ޝިހާދު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޖުތިމާޢީ މެންބަރު އަދި އިޖުތިމާޢީ މުގައްރިރު. އަޅުގަނޑު ޝިހާދު އިބްރާހީމް، އެސް.ޓީ.އޯއިން އިނގޭތޯ. މި ސަރުކާރު ފެށިގަތުމުން އައިސްފައި އަޅުގަނޑުމެންނާ އެއްކޮށް މަޝްވަރާކުރި ހަމަ ބޮޑުގެ ކަންތައްތަކެއް، ޚާއްޞަކޮށް އެއް މައްސަލައެއް މި ބޭސް ނުލިބުމުގެ އިޝްތިހާރު ލިބުމުގައި ހުންނަ ދަތިތަކެއް. ދެން އެގޮތުން އެމް.އެފް.ޑީ.އޭއާއި ހެލްތު މިނިސްޓްރީ، އެސް.ޓީ.އޯ، އާސަންދަ، އެންސްޕާ ގުޅުވައިގެން އަޅުގަނޑުމެން މަޝްވަރާ ބައްދަލުވުންތަކެއް ބޭއްވިން. ބާއްވާފައި، ޚާއްޞަކޮށް އެބަ އޮވޭ 2 ލިސްޓެއް. އެއީ މި ވިޔަފާރިވެރިން

އަސާސީ ބޭހުގެ، އެސެންޝިއަލް މެޑިސިން ލިސްޓާ އަދި އެޕްރޫވްޑް ޑްރަގު ލިސްޓު. އަސާސީ ބޭސްތައް ހޯއްދަވާނީ ފުރިހަމަކުރުމަށް ބަޔާއި އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ގިނަ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރިން. ދެން އެ މަސައްކަތްތަކަށްފަހުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބުނު ނަތީޖާއަކީ، ކުރުމުން މަސައްކަތްތަކުގެ ތަފުސީލު އަޅުގަނޑަށް ހިއްސާ ނުކުރެވޭ ވިދާޅުވިއަ ޢަނަގަވާރުން، އަސާސީ ބޭހުގެ އިތުރުން އަދި ދެން ހުންނަ އެޕްރޫވްޑް ޑްރަގު ލިސްޓްގެ މަސައްކަތް ވެސް އިނގޭތޯ.

<u>ސްޓޫޑް ބޯޑަރީނަށް އާގަނައިޒޭޝަން ޕްރޮފައިލް ފިހިޓްގެ ޖެނެރިކް އާއި ހެލްތްކެއަރ ސްޓްރެޓެޖީ އެއްވަރު ހިއްސާކުރެއްވި ވާހަކަފުޅުތައް:</u>

ފުރި މަސައްކަތްތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެންމެ އިސްކަމެއްދީގެން މި ފުރުސަތު މި އަސާސީ ބޭސް ހަމަކުރުން. ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގާތްގަނޑަކަށް 500 އަށްވުރެ ގިނަ ބޭސް އެބައުޅޭ އަސާސީ ބޭހުގެ ލިސްޓްގައި. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ހަމަކުރަމުން ދިޔައިރުގައި ހަމަ ސަޕްލަޔަރ ސައިޓުންނާއި، އެކި ފޯމުލޭޝަން މަސައްކަތްކުރިއިރުގައި އަދިވެސް އެބައުޅޭ ހަމަ ރަޖިސްޓަރ އެއްވެސް ވަރަކަށް އިމްޕޯޓްނުކުރާ، ސޯސްނުކުރާ މެޑިސިންސްތަކެއް. ދެން އެ އެއްބަސްވުމެއް ކަމެއް ހިސާބު އިންޑިއާއިން ބަލިކަމުގައި ވިޔަސް، މެޑިސިންސް ނުކުރާ ދެބައިކުރުން ބަލިކަމުގައި ވިޔަސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަދި ސޯސިން ހަނދުރަނގު ފަރާތުން ނުކުރެވޭ ބޭސްތަކެއް އެބަހުރި. ދެން އޭރުގައި އަޅުގަނޑުމެން އިތުރަށް މި ފޯރަކަ ދެކެވުނީ ޖެނެރިކްސްނާއި، ދެން ރެގިއުލޭޓަރީ އޮތޯރިޓީ ޔޫ.އެސް.އެފް.ޑީ.އޭ އެކުގައި މިހެން ހިމާޔަތްކުރާ ބޭނުންކުރަނީ ބޭސްތަކެއްތޯ، ހަމަ ފުރިހަމައަށްޓަކައި މިހާރު ކުރަނީ. ދެން އޭގެ ތެރެއިން ބަލައި ބޭސްތައް ރަޖިސްޓަރ އެބަ ވިދާޅުވޭ މިއީ އެއްކަލަ އެކުރީގެއްޓެއް ގޮތުގައި އެއްވެދާން ކަމަކަށް ޖެހޭނީ ބޭނުމުގައި ލިސްޓްގައި ހިމެނޭ ބޭސްތަކެއް. ދެން އަނެއްބައި އެއްކޮށްސަފަ ޖެނެރިކް.އެޗް.އޯ ދެކޭގައި ކުރެވުނު މަސައްކަތްތަކާ ދެކޭގައި ލިސްޓު ހުރިގޮތުގައި އިންޑިކޭޓަރުގައި ހުރިހާ ޑޮކިއުމަންޓްގައި ވެސް އެއްކަލަ އިނގިރޭސިން މި ދޭންނޭ ރިސްޕޮންސަބް ދޭންނޭ ބޭސްތަކެއް ކަމަށްވާތީ ދެކޭގައި. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ކުރި މަސައްކަތުން އާގައި އެކްސްޓަރނަލް އެއްޗެން ސްޓޭންޑަރޑްސްތައް، އިތުރު އެއްޗެން ސެޓާ އެމް.ޖީ.ޓީ އަށް ބޭސް ސަޕްލައިކުރުމުގައި ވެސް، އޭގެ އެކްސްޓަރނަލް އެއްޗެން ބޭސްތަކެއް ސޯސްކުރުމުގައި އެބަދޭ. އެހެންނަމަވެސް، އަދި އަޅުގަނޑުމެންނަށް 100% ކުރެވިފައެއް ނޫން އެސެންޝިއަލް މެޑިސިންސްގެ ހުރިހާ ބޭހެއް. އެކަމަކު އެކްސްޓަރނަލް ސްޓޭންޑަރޑްސްތައް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހޯދިފައި އެބަހުރި. ދެން ޑޮކިއުމަންޓްގެ ފޯރާމުން މި ވަގުތު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހޯދިފައި ހުރި ބޭސްތަކުން އެ އެކްސްޓަރނަލް އެއްކޮށްސަފަ އެކްސްޓެންޑެޑް ބޭސްތަކެއްގެ ޖޭގައި ވެސް ކަނޑައެޅިފައި އެބަހުރި. ދެން މި އަންނަނީ

ރާއްޖޭގައި ހެދިފައި އެބައިންދާ އެޕްރޫވްޑް ޑްރަގު ލިސްޓެއް. ދެން މި އެޕްރޫވްޑް ޑްރަގު ލިސްޓުގައި މި އޮންނަނީ ރާއްޖެއިން އިމްޕޯޓްކުރާ ހުރިހާ ބާވަތް އެޕްރޫވްލިސްޓުގައި އިންނަ ލިސްޓެއް. ދެން މި އެއްކަލާ އެސް.ޓީ.އޯއިން އޮތޯރިޓީކަމުގައި ވިޔަސް އަދި ޕްރައިވެޓް ފާމަސީތަކުން އޮތޯރިޓީކަމުގައި ވިޔަސް ލިސްޓަށް އެޑްވުމުން މި ދަނީ. ދެން އަދުގަނޑުމުން ޗާޓެއް މި ކުރީ އެ ލިސްޓުގައި ހުރިހާ ބާވަތް ރާއްޖެއަށް ނެތް އިންނާނެ ބާވަތްތަކާ އެ ޖެނެރިކް ބާރުގެ ކޮންމެވެސް އެއް ބެންޗްމާކެއް މެނިއުފެކްޗަރަރުގެ މަސައްކަތްކުރަމުންދަނީ. އެގޮތުން އަދުގަނޑުމުން މަސައްކަތް މި ފުރި 1400 އަށްވުރެ ގިނަ ބޭސް ލިސްޓުގައި އެބައިން. ދެން އާގޮތުރުއިން އަދުގަނޑުމުންނަށް މިހާރު ތަރުޖަން ޕްރޮސެސް މެޑިސިންސް، ޖެނެރިކް ހަމަހަމަކުރުމުގައި މި ވަނީ. އެހެންވީމާ، އަދި އެބައިޓޫ ހަމަހަމަކޮށްދޭއްގާ ބޭސް ޖެނެރިކް އެޕްރޫވްޑް ޑްރަގު ލިސްޓުގައި. ދެން އާދޭ ބައެއް އެއްކަލާސަލޭ ޕްރައިވެޓް ފާމަސީތަކުން ރަޖިސްޓަރކޮށްފައި އިންނަކަމުގައި ވިޔަސް އެސް.ޓީ.އޯއިން ކޮންމެވެސް އެއް ބެންޗްމާކެއް އެއް ސްޓޭންޑަޑެއް މެނިއުފެކްޗަރަރުގެ މަސައްކަތްކުރަމުން މި ދަނީ. ދެން އެވެއިލަބަލް ބަހާ އަދި އަދުގަނޑުމުން ސްޓޭންޑަޑްގައި ދިރާސާ ދަރިވަރުން. ހާއްސަކޮށް ގެންނަހުރިގައި އެ ބުނެއަރާ ކުއަލިޓީއާ އަދުގަނޑުމުން ބޭސްތަކެއް ހަމަޖެހޭ އެއްފަދަ ވީއްލުން ދަރިވަރާ ފަރާތުން އެބައޮތް. އެއްބަސްވުމުގެ ވީޒާ ސްޕްރަންޑް ހަދައިގެން އަންނައިރުގައި އެ ގެންނަ ހުރިހާ ބާވަތް ރާއްޖޭގެ ތަރައްގީގައި ބޭއްޓިވަރަށް ނުލިބޭ ބަޔާން ބޭސްތަކަށް އެބަހުރި. އެއްބަސްވުމާއި ބައްދަލުކުރެވޭ އިސްލާހުތަކާ މި ދަނީ ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ ގޮތަކަށް ނުކުމެ އެކުލަވާލެވުނު ދިރާސާތަކެއް މި ބައިވަރު ތަކެތި ހިންގަން ގެންގޮސް ހުރި މުހިންމު ފަރާތްތަކާ ބަހުރުވަ. އެކަމަކު ސްޓޭންޑަޑް މިހާރު ޖެޕޯޓްކުރެވިފައި ދިނުމަށް އެއް ތަރުތީބު ހަރަކާތް ބޮޑުކަން އިންތިޒާމު ހަމަޖެހިފައި. ދުވަހުން ދުވަހަށް ބޮޑުވާ ތަކެއްޗަށް، ދެން ހާއްސަކޮށް ބޮޑެތި ސްޓޭޓް ސްޓޭންޑަޑް އިންތިޒާމުތަކާއި ބޭނުމަކަށް ހަމަޖެހިފައި މި އެއްބަސްވުމުގެ ވީޒާތައް އެ ޕްރޮސެސްކުރެވޭ އަމިއްލަ ތަރުތީބުތަކުގެ އިންތިޒާމު ހަމަޖެހިފައިވާނެ.

<u>ސްޓޭޓް ބޭންކާއި ހެލްތު އިންޝުއަރެންސް ޕްރޮޑަކްޓް ކޮމިޓީގެ ދެކޮޅަށް ސްކީމް ލޯނު ދޭން ހުށަހަޅާ ގޮތަށް ތަފާސްހިސާބު:</u>

އެއްބަސްވުމުގެ އިމްޕްލިމެންޓޭޝަން އެބަވޭ އޮތްކަން. އެއީ މި މަސައްކަތް ފުރި އިތުރު އެއްބަސްވުމުން ބަޔާނެއްވެސްގައި އެސް.ޓީ.އޯއިން މި އޮތޯރިޓީގެ ގުޅިގެން ބައިވެރިވާން ފޮނުވާ ލިސްޓުގެ ތިމާގަނޑުން އިންވެސްޓް ބޭސް. ދެން ރާއްޖޭގައި ބޭރުގެ ކަންތައް މި ހަމަޖެހިގެން އޮތްއިރު ކުރިއަށް، އެއްބަސް ކަރުދާހުގެ ނުކުތާ އިމްޕޯޓަކުރުން ބޭނުން ރަޖިސްޓަރީގައި ވަނީ ބޭސް ދެން އޮތޯރިޓީއާ ހަމަހަމަކުރު އެ ތާރީހުން. އެއްބަސްވުން ހިމެނިފައި އެ މުއްދަތު އެއްބަސްވުން އެބަ ބަލަހައްޓާ އެ ޖެނެރިކްގެ ކުރުމަށް އެސް.ޓީ.އޯއިން ރަޖިސްޓަރީ އެއްބަސް ގެއްލުމެއް. ދެން އެ

ޗޭމްބަރުންނާ އެއްކޮށް މަޝްވަރާކޮށްގެން ވަރަށް ގިނަ ބޭސް ވެސް ސޯސްކުރެވި އަދި އެހެން ބްރޭންޑުތަކުގެ ވެސް މިހާރު ނޫނީ ޖެނެރިކުން މިހާރު އެބަ ލިބެމުންދޭ. އެ އެއްޗެހިތަކުންވެސްގެން.

<u>ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ވާހަކަދައްކަވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ. އެންމެ ބޮޑު ކޮންސަރނަކީ މި ވަނީ އާސަންދަ އެސްޓިމޭޓްކޮށްފައި އެބަ އޮތް 2011 އިން ފެށިގެން ދެއްތޯ. ދެން ސަރުކާރު ބަޖެޓަށް ކުރިމަތިވާ އެސްޓިމޭޓް ވަރަށް ދިމާ ތަރުތީބެއް އޮތް ދަބަދަލުވުން. ދެން އެސްޓިމޭޓް އެންމެ ބޮޑު. އާސަންދައިގައި އެބަ އޮތް ޖެހޭ. މި ބަޖެޓުންނަން ފެންނަން މިހާރު ބޭސް ބޭނުންކުރާ މިންވަރު. މިގޮތުގައި އަހަރެމެންގެ އެންމެ ބޮޑު ކޮންސަރނެއް މިހާ ދިނުމަށްވެސް މި ކަމަށް ވުން. މި ދައުލަތުގެ ހަމަ ރަނގަޅު ވާހަކަ. ޖީޑީ ހަމަ ގަބޫލުކުރަނީ. އެހެންކަމަކު މި ހަމަ މާދަމާ ދުވަހު ދުވަހަށް ނުދިޔައިމަ މި ކަމަށް ވަނީ އަހަރު. މާދަމާ ދުވަހު. މި ބަޖެޓުން ހަމަ މި ދައްކާލާ ހަމަ އެއް ވާހަކައެއްކަމަށް ދައްކާލީ. މިވެސް ބޭރުން، ޖެނެރިކް ބޭރުން، މިވެސް ބޭރުން. އެހެންކަމަކު އަހަރެމެންގެ ކޮންސަރނެއް، އަހަރެމެންގެ ކޮންސަރނެއް އެ ބޭސް އެނގޭނީތީ ތަރުޖަމާކުރަން ބޭނުންވާނީ. ހަމަ ތަރުޖަމާކުރަން ބޭނުންވާ ދެވަނަ ސަބަބަކީ ކަމުގެ ފަރާތްތަކުން، އެންމެ ފަހުގެ ދުވަސްވަރު ހިނގައިން ބޭނުންކުރާ ބޭރުގެ އަދަދު ވެސް މި ބަޖެޓުންނަން އެންމެ ފަހުގެ ދުވަސްވަރު. އެހެންވީމާ، މި ބަޖެޓުން މީހަކާއި ދިމާލުގައި އޭގެ މިސާލަކަށް އިރު އެންމެ ފަހުގެ ދުވަސްވަރު ދިމާވެފައިވާ ކޮމިޓީގައި ބޭސްތަކުގެ ކޮލިޓީއާއި ގުޅިގެން ދިމާވާ ވާހަކައަށް ބަލައިގެން އެޗް ބަޖެޓުގެ ސަރުކާރުން. އެ ހިސާބު ތަފާތު އެއްބަސް ވާނަމަ، މާލޭ ބައެއް، އަދި މި ބަޖެޓުން އެ ސަރުކާރުން. މި ދައުލަތުގެ ހަމަ އަނެއްކާވެސް އެއް ވާހަކައެއް ނޫނޭ. އެބަ ބަލާ، ހެދިޔަ، ސިޓީތަކާއި، މާދަމާ ދުވަހު؟ އެހެންކަމުން އަބަދު ބޭރުން މިއަދު މި މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީއަށް މި ބަޖެޓުން ގެންގޮސްދިނުމަށް، މިހާރު މި ސަރުކާރު ކޮން ދުވަހުކަންނެތް މިކަން ވާނީ؟ މި ހުރިހާ ޖާގަނަކާ ވާހަކައެއް؛ އަހަރެމެންގެ އަދުލީ ކޮންމެވެސް ދުވަހެއް ފިޔަވަޅުން. ޖޯއީ ނެތިގެން ނޫން، ކަމުރާ ނެތިގެން ނޫން. ދެން ކާރިސާއިތަކާ މި ވަނީ އަސްލު؟ ކޮންމެވެސް ދުވަހެއް ފިޔަވަޅުން. ދެން އެހެން ހުރިހާ ވާހަކައެއް ހުއްޓުމައި އެއީ ހަމަ އަހަރެމެންގެ މައިގަނޑު ކޮންސަރނަކީ. މި ތަނަށް އައިސްފައި ހުރި ސިޓީތަކުގައި ވެސް މި ބައިނަލް ހަމަ އެ ދުވަހެއް ފިޔަވަޅެއްނުލާ. މިކަން ކަރުދާހުގައި ކޮން ދުވަހަކުންތޯ ހިނގާނީ. އެއީ އަސްލު މައިގަނޑު ޗެލެންޖަކީ. މި ހުރިހާ ވާހަކައެއް، ޖާގަސޮޕްކަން ބޭސް ނުލިބޭ މައްސަލަ؛ ދެން އަޅުގަނޑު ބޭނުން ކަމަކީ ކޮންމެވެސް ސިޔާސީ ހުރުމުގައި ގެންނަންވީ ގޮތްތަކެއް މި ކޮންޓްރެކްޓަރ، މިހާރު މި ކޮންޓްރެކްޓަރ ހުރުމު މިނިސްޓްރީއަން މިހާރު ހަމަ ފާހަގަކުރައްވާފައި އެއް ބައި. ދެން އަހަރެމެން ބައި މި އިންނަނީ ޕޮލިސީތަކެއް ކުރީގެ އެއްބައި ކަރުދާސް އެޕްރޫވްކުރަން. ވާހަކައަކީ މީތި މި ފާހަގަކުރަނީ ބަޖެޓުންނަން އެ

ބައްދަލުވުން ރެކޯޑިންގްބަންދުކުރައްވާ ބައްދަލުވުންނަށް ނޫން. މިކަމުގެ އެކްޒިކިއުޓިވް އުޅުއްވާ ބައްދަލުވުން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ ހަމަ ތަކުރާރުކުރަން ދެފަހަރަށް ވިދާޅުވެދެއްވާތީ. ދެން ބަހައި ބޭސް ނުލިބޭ ވާހަކަ. އެ ބޭސް ނުލިބޭގެން ބަހައި ބައްދަލުވުން އެބަހުރި މިތަނަށް ސިޓީ ލާފައި އަދު ބަޖެޓުން ބޭސް ގަންނަންޖެހުނު ވާހަކަ. އެހެންވީމާ، އަސްލު އެހެންގޮތަކަށް ނުކުރެވޭނެ މިހާ ގިނަ ފަސޯޓާއިރުގައި މި ކޮއަރޑިނޭޓަރ މި ބޮޑުކުރެވުނީ. ނޫނީ އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ ސީދާ އަދާކުރަނީ ބޮޑުން އާސަންދަ ބޮޑުވުންތަކަށް. މި ބޮޑުވުން އަޅުގަނޑު އެ ބޭނު އެބަހުރި ދަރުމަވަތި ގެއިލް ބޭސް ރިހާއަހަރުގެ ނޫނީ މަސްދޫ ހަމަ ކިނަ ހަދައިދީގެން އަހަރު އަނބުރާ. ކިނަ އެބަހުރީ އަޅުގަނޑު ސުވާލު ކޮމިޓީގެ ބޮޑުން. ސުވާލުއްދާ.

އާސަންދަ ކޮމިޓީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ މެންބަރުން ޖަލްސާތަކާ އާމްދަނީ ބަޔާނާ ވަރަށް ދެއްވާ ބަދަލުތައް ވަނީ ގެނެސްފަ:

ސުވާލުއްދާ އިޖުތިމާޢީ މެންބަރު. ތާރީ! އަޅުގަނޑުމެން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާ ހުށަހަޅާ ދެ ޖާގަޔަށް އިސްލާމީ.

ގަޑިއިރު އެކަށީ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ވަރަށް ބަދަލުތައް ގެނެސްފަ:

އެސް.ޓީ.އޯ އިން މަސައްކަތްކުރައްވަނީ ބޭރުން ބޭރުބޭފުޅުން ހަމަގައިމުވެސް އެސް.ޓީ.އޯގައި ވެސް ފުރަސަތުއެއް ދިނުމަށްތޯ؟ މި ބައްދަލުވުމުގެ އެއްވެސް ޤާނޫނުގައި ވެސް ދެރަ ހުށަހަޅާ ނުވަތަ؟ އެހެންވީމާއިރު؛ އަސްލު މި ކަންތައްތައް ހުރިގޮތް މި މަސައްކަތް ކުރަނީ؟

ސެކްޝަން ޖަރީމާގެ އާސަންދަ ކާނުޑަތަކުން ރަސްމީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބޭނުމަށް ބޭނުންވާ ސްކޯލަރޝިޕް އެއްވެސް ނުކުރަމުން ބަދަލުތައް ގެނެސްފަ:

އަޅުގަނޑުމެން ވެސް އާސަންދައިގެ ބޭބޭ، އާސަންދައިން މި އެކަމު ދިނައިން ބޭނުން ހަމަޖެހުމަށް ކުރެވޭނެ މި ހުރިހާ ކަމެއް، ބޭނުމަށް ބޮޑަށް. ދެން އެސް.ޓީ.އޯ ފާމަސީން ވެސް އެ ފާރމަސިއުޓިކަލް އަދިއެހެން، ކޮއަރޑިނޭޓަރ ނުކުރެވޭ އެ ޖަނަރަލްގެ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އެނގޭ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ބޭސް ހުރުމުގެ އެއްޗެހި ދުވަހެއްގެ މި ދުނިޔޭ ހަމަ ތަކެއްޗާ ހުރިއެއްޗެހި، އެއްޗެސް ދިޔައީ ސްޕެސިފިކޭޝަން، ނޫނީ އެފަދަ ކަމެއް ނުވެ ބޭސްތައް ސްޕެސިފައިކޮށް. ދެން ބޭސްތަކަކީ ބަޔަކު ޢާއްމު ބޭސްތަކެއް އެއްޗެއް ދޭނެތީ މި ގޮތަށް. ދެން ފާމަސިސްޓުންނަކީ ބަލާފައިހުރި ދޫކުރެވޭނީ އާސަންދައިގެ ބޭބޭ ވެސް ބޭނުމަށް އަޅުގަނޑުމެންނަކީ އެއްކަލަ ކޮންޓެރެކްޓް ނޫނަކާ އެއްކޮށް ބޭބޭފަރާތު ނުދެވޭ. ތެރަށްކަމެއް ސްޓެލެޓްފޮށްމަށް އަންނަނިވި، އެސް.ޓީ.އޯ ބޭސް ސީދާ އަންނަނިވި އެ ބޭބޭފަރާތު ކޮންޓްރެކްޓުގެ ބޭސް ހުރުމުގެ

މަސައްކަތް ކުރިއަށް މި ގެންދަނީ. ދެން ފަހުން ފުރިގެން މި ދިޔަ ބަޖެޓް ޕްރޮޕޯސަލްތަކުންނާއި އެއްކޮށްގެއްސަޔާ ހަމަ ސީދާ އެ ކޮމިޓީއަކަށް ޕްރެޒެންޓުވެގެން ހަމަ ބޭސްލައިން ހެދުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްދަނީ.

މައްޗަންގޮޅީ ދެކުން ދާއިރާގެ މެންބަރު މުސްތަޒީރު ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާސަންދައިގެ ބަޔަކު މި ހިނގާ އެއްވެސް ބައިގެ މުޢާމަލާތްތަކާއި އެކަށައެޅިފައިވާ ރިކަވަރީކުރުމަށް ނުހުންނާނެތޯ ޖެހެންވީއެއްޗާ؟ ނޫން ނޫން، ފާމަސީތަކުން އަޅުގަނޑު ދިޔައިމަ ފެނޭ އެބަ ބޭސް އާސަންދައިން ނުލިބޭކަށް. އެކަމު ބޭސް އެބަހުއްޓޭ. އެހެންވީމާ، މިހެން މި ހިނގާ ކަންތައްތަކަށް އޮތް ހައްލަކީ ކޮބައިތޯ؟

ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ އޯގަނައިޒޭޝަން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ ޝިފާޒު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑަށް ހިލޭ އާސަންދަ އަދި ޖަމާވެ ދެއްވާށަން. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދިމާވި ދެ ކެޓަގަރީއެއް އިންނަނީ. އެއް ކަމަކީ، 3 މަސް ނޫނީ 6 މަސް ދުވަހަށްވުރެ ދިގު މުއްދަތަކަށް ބޭސް އިސްތިމްރާރު ބަލިތަކުގެ އެތައް ބަލިތަކަށް އާސަންދަ ނުލިބޭ ކަމަށް. އެ ހުރިހާ ހަމަ ފާމަސީތަކުގައި ހުރިހާ ބޭސްތަކެއް. އެކަމު އަޅުގަނޑަށް ހިލޭ ޕްރޮސެސްކޮށް ރިޖިސްޓާކުރާ މުއްދަތަކީ ބަލާލައި ނުޖެހޭ ތަފާތު ދުވަސްތަކަކީ. އަސްލު ކަލަލި، އާދެ! އަސްލު ކަލަލި ވަރަށް ގިނައިން އާދޭ ހާއްސަ ބޭސްތައް، އެޕްރޫވަލް ޖެހޭ ލިސްޓްގައި ވެސް ހުރޭ. އެކަމަކު އެ ބޭސްތަކަކީ އަޅުގަނޑުމެން ސްޓޮކުގައި ގެންގުޅޭ ބޭސްތަކެއް ނޫން. އެ ބޭސްތައް އަޅުގަނޑުމެން މި ގެންދަނީ ޕްރިސްކްރިޕްޝަނަށް ބަލައި އިންނަނީ. ބޭސް ސޮޅީ އެދޭ އާސަންދައިން ވެސް، އަޅުގަނޑު އާސަންދަ ކަވަރުކުރާ ސަބަބު އަޅުގަނޑަށް ހިލޭ އާސަންދައިން ފިނޭންސްކުރާ ކަންނޭނގެ. އެ ކަހަލަ ބޭސްތައް އަޅުގަނޑުމެން މި ގެންނަނީ ހަމަ އޯޑަރ.ޖީ.އެ ފާމަސީއަށް ހުށަހެޅިމަ އަޅުގަނޑުމެން ސޯސްކޮށްގެން އާސަންދަ އެޕްރޫވަލް، ނޫނިއްޔާ އާސަންދަ، ނޫނީ އެންސްޕާ، ބޭރަށް އަސްލު އެންސްޕާ. އެންސްޕާ އެޕްރޫވަލާ އެއްކޮށް އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުން މި ގެންނަނީ. އެ ކަހަލަ ބޭސްތައް ހޯދަން އާންމުކޮށް ދެ ދުވަހުން މަސް ވަސް ދުވަހުން އިންނަނީ. އެގޮތަށް ޝަކުވާ، މެނޭޖަރ މުސްތަޖާ އެ ވިދާޅުވީ ޝަކުވާ އާދޭ އަޅުގަނޑަށް.

ގާންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ހަސްލާއްޔާ އެކަތޯ؟

އާސަންދަ ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އާމިނަތު ޝިފާނާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ހަމަ އެއްކޮށް އެޕްރިޝިއޭޓްކުރަން އިނގޭތޯ. އާސަންދަ ސްކީމް ހަމަ ފުރިހަމަކުރުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ފޮލޯއަޕްކުރަމުން މި ގެންދަނީ އެމް.އެން.ޕީ.އާގެ އެޖެންޑާގެ ދެކަމު ފިސްކަލް އިނގޭތޯ. ދެން އެޕްރޫވްވާ ޖެހޭ ފިސްކަލްޕްލޭން އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އުނިކޮށްލާފައި ސްކީމުގެ ގަވާއިދު ތަރުތީބުން ލިބެންޖެހޭ ހިދުމަތްތަކުން ޕެކޭޖާ ހުރިހާ ބައެއް އުނިކޮށްފައި، ދެން ހުރި ހުރިހާ ބަޔަކީ ހަމަ އާސަންދަ ސްކީމުގެ ހިދުމަތުން ކަވަރުކުރާނެ ބައެއްކަމަށް އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑާ، ދެން މިސާލަކަށް އެމް.އެން.ޕީ.އެގައި ނެތް ބައެއް ޚާއްޞަ ލިޔުންތެރިޔާ ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް އާދި އާސަންދަ ސްކީމުގެ ހިދުމަތަކަށްނުވާ ދުވުއްޔަތެއްކަމަށް. ބިލްތައް އިތުރު ނުވާ އިން ދަ އެމް.އެން.ޕީ.އަށް ނުވާނެ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑާ، އެއީ ކަންކަމުގެ މިސާލު؛ މި އެމް.އެން.ޕީ.އަށް އެހެނީ ބެލޭ ލާ ކަމަށްވާނަމަ ބައެއްގެ ޖެނެރަލް ކަންކަމުގެ، އެމް.އެން.ޕީ.އަށް އަށް ގެންދަ ބަލައިގަނެވޭ. ދެން ވަރަށް ގިނަ ޕްރޮސެސްތަކުން ރިއާޔަތް ބޭރުން ގެނެސް ވަގުތަކު މި އަންނަނިވި ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އަ ޑޮކިއުމަންޓޭ ބޭސްފާރު ބަޔަށް ބޭރުން ޕޮލިސީތަކުގެ ބޭނުން މި ކުރީ. އަޅުގަނޑާ، އަ ބަޔަކީ ބަޔަކާއި ސަރުކާރާއި ފެސިލިޓީއަށް ފޯމްބޭނުމަކަށް އަދި ޕޯރީއަށް ހަމަ ރިއާޔަތް ދެވެ. ގިނަ ފަރަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ބަޔާއިރެއްދަކުގައި ހަމަ ވަރަށް ގިނަ ބޭނުންތަކަށް ހުރި ރިއާޔަތް ޕޮލިސީއަކުރޯ. އަޅުގަނޑާ ޕްރޮސެސްތަ އަ ބޭނުންތަ ކާރު ބޭނުންވާ ކަވަރު ވަކިވާ ފުރަތަމަ އަ ބޭނުންތަ ލިސްޓްއޮފް އަޅުގަނޑު، އެމް.އެން.ޕީ.އެގައި ނެތީސް އާސަންދަ ސްކީމުގެ ހިދުމަތްތައް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ދުވާފަރުކަކުން އަ އެއްކޮށް. ޝުކުރިއްޔާ.

ފަންޑު ދައުރާގެ މުސްކުޅި މުޅައްމަދު ފައިސަލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ. ދެންމެ އެމް.ޑީ ވިދާޅުވެއްޖެ ބޭސް އިންސިއުރަންސް ނުހި އާސަންދައިން މި ދޭހޭ 3 މަހަށް، ދުވާރުވަހި. މިސާލަކަށް ޕޮލިސީ، ރީއާއިން ބޭރުން ގެންނަނަށްޓާ ބޭސްތައް. އަދަމަށް ގިނަފަހަރަށް މި ދިމާވާ މައްސަލައަކީ 3 މަސްދުވަސް ވަރަށް ގާތުގައި ކުރިއަށްދާއިރު، ޕޮލިސީ ރިއާޔަތް މި ބޭރުން ސިޓީ މަހައްސަ ނުހި ވަން އިތުރަށް ގެނެސް. އަ ބޭސް ނުލިބުން. އެއީ ގާއިމާވާ އަހައްމަކުފު ބޭސް ސިޓީ ރިއާގަން ގާއިދުގައި، މިސާލަކަށް ހެއްޓި އައީ ފޯރުވައިގެން ވަރަށް ދޭގެ ފުރުސަތުދޭހައި. މިހި މިއަދުވެރި ފެސްޓިވަލްތަކުން ގޮތްއަށް ކުރިމަތި؟ ދެން ދެވަނަ ސުވާލަކަށް އަޅުގަނޑުގެ މި އާޒި އާސަންދައާއި އިންސްޕެ މި ދު ތަދުން ދާ ހެދުމަތުގެ ބޭރުއިން، މިހާރު މިސާލަކަށް އިންސްޕެއަޔާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެހެރިވާ ގާތުގައި ފޮނުވިއްޖާ ކަންމަތަ އަހިޔާރުރަކާއަށް ވަރަށް ދުވަސް ތަދުއް. މިސާލަކަށް ކަރަންޓު ބިލު ވަރަށް ދުއްކާން ރަހަ ވަދުއް އިންސްޕެއަޔަ. އެއީ ސާސަފު ޕްރޯވައިޑަރސަން

އެޖެންސީ އެ ތަނަށް މި ކަޑަނީ ވެސް އަދުގަނޑު ގަބޫލުކުރާގޮތުގައި. ދެން އާސަންދަ ޕޮލިސީ މެދުވެރިކޮށް އިންސްޕެކްޓަރުން ރަނގަޅު ކޮށް ވެސް މި ދަނީ ހަރަކާތްތަކެއް ގެންދަން މި ޖެހެނީ. ބޭސްފަރުވާއަށް އެލިޖިބިލިޓީއަށް، އެލިޖިބިލިޓީ އިންޝުއަރެންސް ކޮއްޕީއިން ބާރުން. އެއީ ބައެއްފަހަރު މި ދިމާވާކަށް ކޮއްޕީގެ ސަރުކާރުގެ ހޮސްޕިޓަލުތަކުން ޚިދުމަތް ލިބޭން ހުއްޓުމުގެ އެ އިންސާ ދުއްތަރު، ގޮތުގަސްޖެހެން ޓެކްސްޓަރީ ދައްކަން އެބަ މަޢުލޫމާތު އެބަ ނަގާ ލިބޭން އެބަ ނަގާ ލިބޭން. ޖުމްލައެއްގެ ރިޕޯޓު ލިބޭން އެބަ ނަގާ، ހަދާފައި ވަރަށް ދާދި، ވަރަށް ރަނގަޅު ބޮޑު ދައްކަމުން. އެހެންވީމާ، ބެލިޔަސް އެއާ ގިނަ ދުވަސްވަރުން މާލޭގެ އެންމެންގެ ދެއްތޯ. އެހެންވީމާ، ޚާއްޞައިން ބޭނުން ހެނދުން ބޭސްފިހާރަތަކުގެ އެލިޖިބިލިޓީ އެދިލާ މި ވާހަކަ އެ އާސަންދައިގައި އިންޝުއަރެންސް ބޭނުން ޕޭޖް ހޯދަން އެހެން ދިނީމަ ހޯދާފަ ނުލިބޭ. ނެތީ ވަކިން ބޭނުން ދޭތެރެއިން، ވަކިން ބޭނުމުގައި ދުއްތަރުވެރިކަން ފަރުވާ. މިހާރުން ބޮޑު ބޭރުގައި ހޯދުން ކުރިއަށް އަޅުއްވާތީ? މިހާރުން ޚާއްޞަކޮށްގެ މަޖިލީހުން ހުށަހެޅުމަކުން ހުށަހަޅަނީއެވެ? އަދުގަނޑުވެސް ގެންގޮސް ބަދަލު ދެކިލުން ޚާއްޞަކޮށްގެ މަޖިލީހުމުން؟ ނޫނީ މި ބަދަލުން އަމިއްލައަށްތޯ އެ ގެންގޮސްފައިން ބަދަލުގެންނަން ދެކޭނީ؟

ޝުކުރިއްޔާ.

އާސަންދަ ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އާމިނަތު ޒިނާއާ ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަދުގަނޑުމެން އެއްކަލަ ވިސް ޕްރޮޖެކްޓެއް 2019 ގައި، 2022 ގައި ހަރުދަނާ މި އިނދޭ ވިސް ޕްރޮޖެކްޓެއް. ހަރުދަނާ އާސަންދައާ ވާހަކަދައްކާ ސްޓާފުގެ ތަރަފު އެއްކަލަ އެއް ފުރާޅެއްގެ ދަތުރު ހަމަ ހުސްމަތެމްބް ގެއްލުވަނީ، ބަލިމީހާ ދެ ތަނަކަށް ފުރުޞަތުލިބޭ ކަށް ބަލަހައްޓާނީ ނުލަފާ އެ ކަރަދަ ގަރާއްޔާތެއްގެ ތަރަފަ ހަމަ ހަރުދަނާ ހުރި. އެކަމުކަ ހަގެ ތަފާއިން އެބަ އަލަ ހަމަ އުސޫލާއް ކަނޑައެޅުވަނީ އިންތިޒާމު. ދެން އެ އުސޫލުގެ ހަމަ ތަފާއިން އާސަންދައިގެ މުދަކަލާ ބިލަން ވެސް އެބަހުރި ބައްލަޔަ ބަރަބަސްކަލަ ބޮޑުތަކެއް ލިބިއްޖެ. މިސާލަކަށް ފަރުވާދެއްވާ އެޖެންސީއަށް ބަލިމީހަކަށް ވެސް އެއަށް ޖަވާބުދީގެންދާ ނަންގަލި. އެހެންވީމާ، އެއަށް، މިސާލަކަށް ތަފާތު ތަކެތި މަޑުކޮށް ކަލަޔަ ފަސްޖެއްސާ ހަމަ އަދުގަނޑުމެންގެ ބިލު ހަމަ ޖަވާބުދާރީ ތަފާތު ކަލަޔަ ލިބޭ އެއަށް އެބަހުރި. ފުރުޞަތަށް ނަގާ. ދެން އަދުގަނޑުމެންނަކަށް މި ބަލައިލީ ދެން ރިޕޯޓްސެޓަރީސްގަނަކަން މިސާލަކަށް ބަލިމީހާ ވަޞީލާއާ އަދުގަނޑުމެން ހަމަ ހަމަ ފޯވަރޑިންގަށް ހަމަ އެންމެހާގެ އެ އިނގޭނަ ކޮމިޓީއަށް. އެހެންވީމާ، އެ ޕްރޮސެސްޖަރ މި މަސްލަ ހުރިހައި އިރުގަތަށް. އެހެންވީމާ، ދެން އެ އުސޫލަކަށް ހަމަ ބަދަލުކުރި އަނގަތަ ހިސާބުން އަދުގަނޑުމެން ހަމަ ޖެނެރަލީ އެންމެސާރުކަމަކަށް ކޮށްލެވޭ ކަމަކަށް ތަރުޖަމާ.

ދާންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޒަސީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އުސްތާޛު، ޢަބްދުލްމުޙްސިނަށް ޚިދުމަތް ޚުދިފަސްޓަރަކްޓަރުން ދެއްކި އުސްތާޛުމަށް އަޑުއަހަމުން މި ހަދަނީ. އުސްތާޛުމަށް ހަދަނިޔޭ އެއްޗެހިކަން ވެސް ޢަބްދުލްމުޙްސިނަށް އޭގެ ދަތި އުނދަގޫ ކުރިމަތިކުރާކަން ނޫން. އެހެންވެއްޖެއްޔާމު އުސްތާޛު ބަދަލުކުރަނީ ކޮން ދުވަހަކުންތޯ؟ މި އުސްތާޛުގެ އެބަޔާނުން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މައްސަލައެއް. މި މައްސަލަ ހުރިހާ ޢަބްދުލްމުޙްސިނަށް ވެސް ދިމާވެގެން މި އުޅެނީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މާދަމާ އަޅުގަނޑުމެން އަދި ވަކިން އެބަ އޮތް އާސަންދައާއި އެންސްޕާ ބައްދަލުކުރުން އެބަ އޮތް އިނގޭތޯ، އެހެން ހޮސްޕިޓަލްތަކާއި. އެހެންވީމާ، އެ ދުވަހަށް، މާދަމާއަށް މި ސުވާލު ބާއްވާފައި ބާކީ ބާކީ ސުވާލުތަކެއް މިއަދު ކޮށްދެއްވިޔަސް ވަރަށް ރަނގަޅު.

ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ހަމަ ކުރިޔަށް ކުރި ސުވާލު. އަޅުގަނޑު ހަމަ ފަރުމާ ތަޢާރުފު ދެއްވައިފިއްޔާ ވަރަށް މުހިންމު. ދެން އޮތީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިތާ އޮތް ޕްރޮފެޝަނަލްސްގެ، ދެން މި ކަހަލަ ބައިވަރު ބޭސް އެބައޮތް. އެކަމަކު މިތަނަށް ހުރައްވާފައި އޮތް ސިޓީއެއް އެބަ އޮތް މި ޕްރޮފެޝަނަލްސްގެ ވާހަކަ. އަމާޒަކީ ހަމަ ސާބިތު ސަރުކާރުން އާންމު ފަރުދަކަށް މި ބޭސް ގަންނަންޖެހުން އަސްލު މިއީ ވަރަށް ބޮޑު މައްސަލައެއް. އަޅުގަނޑަށް ހަމަ އަދިވެސް ހަމަ ދިމާވާ އެއްގޮތަކަށް ވެސް ނުވިސްނިގެން މި އުޅެނީ މި އިނގޭ، ބޭރޭ ހުރިހާ ދެން ހަމަ މި ބޭފުޅުން ބަންޑާރަ، ސަރުކާރު ބަންޑާރަ ބޭސް ކުންފުނިތައް ނޫންތޯ. ހަމަ ގެންނަވައި ބަޔައްޗަށްދޭނީ ނޫންތޯ. އަޅުގަނޑަށް ހަމަ އެއްޗެހިކަން ވެސް ނޭނގެން މި އުޅެނީ؛ މި ބޭފުޅުން ރިޕްލޭސްކުރީ މި ފިނޑިފަރު މިއުޅޭ ބާރަކާ އެއްޗަކާ ބާރަކާ. ހަމަ ގެނެސް، ދެން ވެސް އެބައުޅޭތޯ ނޫންތޯ؟ ކިހިނެއް ވެސް އެބަ ހުއްޓޭތޯ ނޫންތޯ؟ ދެން އެބައުޅޭތޯ ނޫންތޯ؟ ފައިސާގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުކަން ނޫނީ. ދެން މިހާރު އުނދަގޫވެގެން ޢަބްދުލްމުޙްސިނު މި އަހަރެންނަށް ދިމާވެގެންތޯ؟ ހަމަ ހަމަ އެއްގޮތަކަށް ވެސް ގޮތްތަކާ އިނގޭތޯ މި. އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ވަރަށް ބޮޑަށް ތާއީދުކުރަމުން ދަތުރުކުރެވޭނީ މިކަން ބަރަބަރު. އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ މި އުނދަގޫނުވަ ކަރަންޓީތައް ހުއްޓުވެގެން ނޫންތޯ؟ މާދަމާ، މާދަމާ، މާދަމާ ދެއްކޭ. ޝުކުރިއްޔާ.

މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙުސިން ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޑުގަނޑު ބޭނި…

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލުން:

އެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވަންދެން މަޑުކޮށްލައްވާ.

ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ އޯގަނައިޒޭޝަން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ ޝިމާދު އިބްރާހީމް ފާހަގަކޮށްލުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޑުގަނޑުމެން ކުރިން ވެސް ދަންނަވާލަން މި މަސައްކަތަކީ ފަށައިގެން އަޑުގަނޑުމެން ބަލައިލިއިރުގައި އެސް.ޓީ.އޯއިން މި ގެންނަނީ ބޭހުގެ ގާތްގަނޑަކަށް 30%. ރާއްޖެއަށް ބޭސް އެތެރެކުރަން މި އޮންނަ އުސޫލަކީ، ކޮންމެވެސް އެއް ފަރާތަކުން ބޭހެއް ރަޖިސްޓަރކޮށްފިއްޔާމު އެ ފަރާތަކަށް އެކަނި އެ ބޭސް އެތެރެކުރެވޭނީ. އޭގައި އުޅޭ ދެ މައްސަލަތައް. ފުރަތަމަ މައްސަލައަކީ އެމް.އެފް.ޑީ.އޭ މި އޮންނަ އުސޫލުން ރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރެވޭނީ ވެސް އެ ފަރާތަކުން އެކަނި. އަނެއްކޮޅުން ސަޕްލަޔަރުން ސަޕްލައިކުރަނީ ވެސް ގިނަ ފަހަރު އެއް ޕްރީއަރ އެކަނި މި ހުއްދަ ދެނީ. ދެން ޓްރާންޒިޝަންގެ އިތުރުން ބައިވަރު އެހެން ބޭސްތަކެއް ހަމަ އެއްގޮތް ޖެނެރިކް ޑިސްޓްރިބިއުޝަން، އެއްގޮތް ޖެނެރިކް ޑިސްޓްރިބިއުޓަރ ކުރެވޭނެ. ހުރިހާ އެ ފަރާތްތަކަށް ވަކިވަކިން ބޭސްތައް ޖެހޭނީ ރަޖިސްޓަރކުރަން. އެހެންނަމަވެސް އެ ބޭސްތަކުގެ ޑިސްޓްރިބިއުޓަރުގެ ގޮތުގައި މި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ރަޖިސްޓްރީވާނީ އެއް ފަރާތެއް. މާކެޓް އެއްގޮތްކަމާ ނުލައި، އަޑުގަނޑުމެން ބޭސްތަކަށް ބަލާއިރު ކުރިއަށް ދާ ބޭސްތަކުގެ ޕްރައިސްތަކާ ހަމައަށް ކަނޑައެޅިފައި ނުވާތީ، އަޑުގަނޑުމެން މަސައްކަތް މި ކުރަނީ ރަޖިސްޓަރކޮށްގެން ފާހަގަކުރާ ބޭސްތައް ބޭނުންވެއްޖެ ނަމަ ބޭސް ގެނައުމަށް ފުރުޞަތު ހުޅުވާލުމަށް. އަޑުގަނޑުމެން އެހެން ފަރާތްތަކަށް ވެސް ހަމަ މި ސުވާލު ކުރަމުންދަނީ ބޭސް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި. އެމް.އެފް.ޑީ.އޭ އަޑުގަނޑުމެން ދެކެން ޚާއްޞަ އެ ބޭސްތައް އަޑުގަނޑުމެންނަށް ގެނެވޭނެ ގޮތެއް ހޯދުމަށް. އެ ބޭސްތަކުގެ ގޮތުގައި އެމް.އެފް.ޑީ.އޭ ރަޖިސްޓްރޭޝަން މި އުސޫލު ޓެކްނިކަލީ އަޑުގަނޑުމެން ސަޕްލައިކުރަން ހަމަ އެ ސޯޓު ބޭސް ދެ ފަރާތަކުން، ދެ ކޮމްޕެނީއަކުން ފޯރުކޮށްދެނީ.

އެހެންވީމާ، އެމް.ޑީ ކޮބައިތޯ މި ވިދާޅުވާ ތަފާތު ސަބަބުތަކަކީ؟ އެ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ތަފާތު ސަބަބުތައް ވަކިން ބޭނުން އޮޅުންފިލުވުން މިހާރު ޖެހޭނެ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ. މި އުޅެނީ، އަސްލުގައި ދިރާސާގެން މި އުޅޭ މައްސަލައަކީ އާސަންދައިގެ ޕްރައިވެޓްގައި ބޭސްފިހާރަތަކުން ބޭސް ވިއްކަން ބޭނުންކުރެވޭނެ ބޭސް ނުގެނެސް މައްސަލަ އަސްލު މި މައްސަލައަކީ. އެހެންވީމާ، މި ވާހަކަ ތަންކޮޅެއް ތަފްސީލުކޮށް، މި އުޅެނީ އާސަންދައިގެ މައްސަލައެއް ނޫން ރަޖިސްޓްރީގައި. މި އުޅެނީ ބޭސްފިހާރަތަކުން އެ ވިދާޅުވާ ތަފާތު ސަބަބުތަކާއި ހުރި، ބޭސް ގެނެސްގެން އަޅުގަނޑުމެން އެ ބޭނާ ޕްރައިވެޓްގައި ރެޖިސްޓަރކޮށްގެން ގަސްތުގައި ކުރާ ކަމެއްގެ ވާހަކަ. ތަފާތު ސަބަބު ވިދާޅުވުމާ ސީދާ އެގޮތަށް ރައްޔިތުންނަށް ސާފުވާގޮތަށް މިކަން ބެލެހެއްޓުން ވަކިން މުހިންމު ނޫންތޯ؟

ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ އޯގަނައިޒޭޝަން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ ޝިފާޒު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ކުޑަ މިސާލެއް ދަންނަވާނަން އިނގޭތޯ. ސްޓޮކިސްޓަކީ ދުނިޔޭގައި ވަރަށް މަޝްހޫރު ބްރޭންޑް އުފައްދާ ކުންފުނިތައް. ސްޓޮކިސްޓުގެ ބޭސް ރަޖިސްޓްރޭޝަނުގައި މި އޮންނަނީ އެސް.ޓީ.އޯއަކުންނެއް ނޫން. ދެން ސްޓޮކިސްޓާއި ސްޓޮކިސްޓުގެ ބޭރުގެ ކޯޑިޓާ، އެއަށް ރިޕްރެޒެންޓޭޓިވްކޮށްދޭ ހަމަ ޑިސްޓްރިބިއުޓަރ ލިޔުމުން ސްޓޮކިސްޓު. އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ގަބޫލުކުރަނީ ހަމަ ސްޓޮކިސްޓު ކަމަށް އޭގެ އެންމެ ރަނގަޅު ބާރަކީ. އެކަމަކު ސްޓޮކިސްޓުގެ ބާރުން ދިވެހިރާއްޖެއަކަށް އެއްބަސްނުވެވޭނެ. ފުރަތަމަ ކަމަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ސްޓޮކިސްޓު ބަދަލުކުރާ ހުރި ވަކި ކުންފުނިތަކުން ކަމަކު ވާނީ، އެސް.ޓީ.އޯއަކުން އެއްޗެހި ނުކުރެވޭނެ. ދެވަނަ ކަމަކީ ސްޓޮކިސްޓުއިން ވެސް އަސްލު ސަޕްލައިއަރުން މި ޑިސްޓްރިބިއުޓަރ ނޫނީ އެގްރީމެންޓް ބަދަލުކުރަނީ، އަޅުގަނޑުމެންނަކީ އެ ބާރުލުން ނުދޭނެ. އެހެންވީމާ، މި އުޅެނީ ހަމަ ތަފާތު ސަބަބުތަކަކާއި ސްޓޮކިސްޓްކަން މި ދެ ސަބަބު މި އުޅެނީ. އެއީ ވަކި ބާރުތަކުގެ ބޭރުގެ ވަކި ފަރާތްތަކާ ސްޓޮކިސްޓް ކޮންޓްރެކްޓްކުރާ އެ ފަރާތާ އެކަނި. ޕްރޮމޯޝަން ވެސް މިސާލަކަށް ކޮމިޓްމަންޓް އެކަށީގެންވާ ހަމަ އެކަނި ގެނެސް ދިމާވާ ނޫނީ ސްޓޮކިސްޓުގެ ކޮންޓްރެކްޓްކުރާ އިންވެސްޓް ޖީ.އެސް.ޓީ ކަނޑައަޅާ ވާނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ސާފުވާގޮތަށް ޕްރޮމޯޝަނަލްގެ އެހެން ކަމެއް ގެނެވުނު. އެކަމަކު ޕްރޮމޯޝަނަލް ހަމަ ރަޖިސްޓްރީކޮށް އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުން ހަމަ އެ ބޭސް ވިއްކަން.

ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ފެބްރުއަރީ 11 ވަނަ ދުވަހު މި އަހަރުގެ، އަޅުގަނޑު ސިޓީއެއް ފޮނުވިން މަޖިލީހަށް. އަދި އެއަކަށް ޖަވާބެއް ނުލިބޭ. އޭގެ ތެރޭގައި އިންނާނެ އާ ބޭސް ގެނައުމުގައި ދިމާވާ ގޮންޖެހުންތައް. އާ ބޭސް ގެނައުމަށް ޖުމްލަކޮށް އަމިއްލަ

ފަރާތަކުން ފާހަގަކުރަނީ އެމް.އެމް.އޭ.އާގެ ހިންގުމަށް އިތުރު ހާމަކަން އަންނަންޖެހޭ ކަމަށާއި، ހާލަތާ ގުޅޭ ވިސްނުމެއް ގެންގުޅެންޖެހޭ ކަމަށް. ރާއްޖެއަކީ ކުޑަ ޤައުމަކަށްވާއިރުގައި ޝަރުތުތަކުން ކަނޑައެޅުމުގައި ޚަރަދުގެ ގޮތުންނާއި، ޒަމާނީ ސަރަޙައްދުތަކުގައި އަވަސްވިޔުންގައި ކަންކަން ކުރެވޭނެ، އަދި ބޭސް ބާޖަރުން ނުރުވޭން ގޮވިޔަކާއި ހުރަސްޖެހޭ. ޖުމުލަ ގޮތެއްގައި ބޭނުގެ ތަރައްގީވެމުންދާ ބަދަލު ހުރިހާ ގޮތްތަކެއް ޑިޖިޓަލް އަދި ޑިޖިޓަލް ފެންވަރުގެ ފަރާތްތަކަށް، ތަރައްޤީވުން އަވައްސައިދޭން ބޭނުގެ ރާއްޖެ ތަރައްޤީކުރުމަށް ބޭނުން ނަމަ އިސްލާމީ ބަދަލުތަކާއި އަންނަންޖެހޭ ކަމަށް. މިކަމުގައި އެމް.އެމް.އޭ.އާއި ފުރަސަތުދޭ ފާއިދާތަކުން ތަރައްޤީކުރުން ކަމަށް. މިއީ އަޅުގަނޑު ފެށުމުގައި 11ގައި، އަދި މިއަދު ޖަވާބުދާރީ ސިޔާސަތު މި. މި ހަމަ ދި ބޭނުންގެ މަސްޢޫލިއްޔަތު ޖަވާބު މި ފަރަކު ދަންނަވައިލީ. އަދި ހަމަ މިއާއެކުގައި އެބައުޅޭ ފުރަސަތުތަކުން ބޭނުން ގެނައުމުގައި، މި މިހާރު މި ބޭނުން އާސަންދައިން ފެއިނާ ނުދައްކާތީ. ސަރުކާރުން ހަމަކުރި މަސްއޫލިއްޔަތު އެކަށީގެ 2024ގައި ވެސް ދުވާލު އަދަދަކަށް، 2.4 މިލިއަން ރުފިޔާ ހަރަދުކުރެވިފައި ހުރި ކަމަށް ބޭނުން ރާއްޖެ. މަޖިލީހުގެ ބަޖެޓުގައި ހަރަދު ހުރިދަ ދިރާސާކުރުމަށް ވެސް ބޭނުން އަދަދެއް. ފުރަސަ ހިސާބާ ކުރި މިއަދާބަހުގައި މިހާރު ވެސް، 2.4 ބިލިއަން. އާދެ! ކުރި އަހަރުތަކުގައި ދިމާވާ ބޭނުގެ ދަތިކަމެއް 2024 ގައި ދިމާވެގެން އުޅެނީ ކިއްވެގެންތޯ މިވަރު ހަރަދެއް ކުރުވިފައިވާ އިރު؟ މިއީ އިންގިރޭސި ހަމަ އަޅުގަނޑު ހަމަ ތަރުޖަމާ މި. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ އޮގަނައިޒޭޝަން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ ޝިފާޒު އިބްރާހީމް ފާހަގަކުރެއްވުން:</u>

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީ. އަޅުގަނޑަކީ ހިތަށް އެސް.ޓީ.އޯއަށް ޚިދުމަތް ދީ އަމާޒުވަނީ ދީ ސަޕްލައި އިސްތިޤްރާރު. އެހެންވީމާ، މި ވިޔަފާރި ހަމަ ދަނޑިވަޅު އެކީ އިންޑިއާ. އަޅުގަނޑުމެންނަކީ މިހާރު ހަމަ ބޭނުމަށް އެއްގޮތަށް ފަހަތުން.

<u>ގަވާއިދު އުސޫލު ދާއިރާގެ މެނޭޖަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ފާހަގަކުރެއްވުން:</u>

އެމް.އެމް.އޭ.އާއި ބޭނުން ހުރިހާ ރިޕޯޓް. ބަޔާއި ސްޓޭޓްމެންޓް އެބަހުރި ކޮންޓްރެކްޓުން ފިޔަވަޅު އަ ބޭނުންތަން ބަޔާއި ބޭނުން ނަގަންވީގޮތް. އަޅުގަނޑަށް އެއްފަހަރު އަދިއެކު ސްޓޭޓްމެންޓްގެ ބޭނުމާ ދެއްކިއިރުގައި އަ ބޭނުންގެ އަދަދުގައި ސާރޒު އިސް 200 އަހަރު. އެވެސް އަ ބޭނުން ގެންނަން ގޮތް އެއްސަތޭކަ ހުރިހަ ނޫނީވެގެން އެމް.އެމް.އޭ.އާ، ދެން އެމް.އެމް.އޭ.އާގެ ފާހަގަކުރެއްވި ކަމެއް ނޫން. އެކަމު އަޅުގަނޑު ހަމަ އަނބުރާ ވެސް ތަކެތި ރެކޯޑް ތަކެއް ބޭނުންވާ ސިޔާސަތު، މި ކޮން ދުވަހަކުން މި، މި ވިޔަފާރި ފާހަގަކުރީ ހަމަޖެހިފައި، މި ކޮން ދުވަހަކުން މިކަން ވާނީ؟ ކޮންމެ ދުވަހަކު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބޭ ސިޓީ މި ބޮޑު 1، މި ބޮޑު 2، މި ބޮޑު 3، ހަމަ ހުރިހާ

ބޭރުގެ ފާރަކާ މި ދައްކަނީ. އާންމު ރައްޔިތުން ސަރުކާރުގައި އުޅޭއް ދުވަހުން ވަޒީފާ އަދާކުރާތީއި، ރިޓެއިލަރުކާ ހިސާބުން، ބައެއްފަހަރު ހިސާބުން ދުރު އެ އަނަގަ ހަރަދަޔާ އަހަރުތަކުންނަށް ކާބޯތަކެތީގެ އަގުތަކުރެއް ދާނޭ. އާސަންދައިން އެ ބޭސް ނުލިބުނުމަ ދުރު އަހަރުތަކުން ދަރަނިޔަށް ފައިސާ ހޯދައިގެން، އެކުމް މިގޮތުން ހޯދައިގެން، މިއީ ކާބޯތަކެތި ކަމެއް ނޫނޭ. މި ކަންތައްތަކަށް ރައްޔިތުން ހޯދުމަކީ އިސްކަންދޭ މިފަދަ އަޅުގަނޑުމެން މިތާ މި ފާހަގަކުރެއްކަމެއްގެން ނިންމައިލުމަށްވަރަށްބުރަ ހައްސާސް މަސައްކަތްތައް އަސްލު. މި ބާރުވުމް، އަޅުގަނޑެން ހަމަ ބޭނުންވަނީ ބާރުވެރެއް. މާދަމާ، މި އަންނަ އަހަރު 2028ގެ ނޮވެންބަރު 11އާ. ކޮންމެވެސް ދުވަހެއް ފިނޭންޝަލް ވައިބަލިޓީ ހަމަޖައްސާލަ ދެނެސައްސަވެ ހިކޮށް މި ސަރާޙައްދު މި ތަނަށް ފޮނުވާ ބަދަލުނުވާއި، މިހާރު ބޭސްތަކަށް އެކްސްޕޯޓެއް ކުރަންތަޤް ބަދަލުން. އަންނަމާ ދުރު ބޭނުން ގެންދާއިން ގޮތެއް ވެސް އޮންނަންޏެއް ނޫން. މިއީ ޖީބަން ތަޖައިގެން ގެންދާ އެއްޗެއްސެއް ނޫން. އިހަކަން ދުވަހު ވެސް ބޭސްތަކެއް ކޮންމެވެސް އަވަށްތަކު ޒުވާނުންގެ ހިފެއްޓި ފާރަކާ އަޑުއެހިން. މިއީ މިހާ ގެސްފޮރާސަން ރުފުރުގައި ރައްޔިތުން މުޅިއެކުގައި، މިއީ އިސްކަމޭ ހަމަ ޖަވާބު ބޭނުންވާނެ. މިއަދު ހަމަ ކޮންމެވެސް ޖަވާބެއް ދެއްވަން އަޅުގަނޑު ޕުރުނަސް ހަމަ ކޮންމެވެސް ދުވަހަކުން މިކަން ހައްލުކުރަންވީ ކިއާފައި. ކޮންމެ ދުވަހަކު ތި ބޭފުޅުން ވެސް ހުރިހާ ކަމެއް ހުއްޓާފައި ޖިންސާއަރު ބޭފުޅުން މި ތަނަށް ވަޑައިގެން ތިއްބެވުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ހިތްއުރޭ ގޮތެއް ނޫން.

ސްޓޭޓް ބޭންކުގެ އޯވަރޑްރާފްޓް ފެސިލިޓީގެ ލިމިޓް ޑިސެމްބަރު ސަރުކާރު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީ. އަޅުގަނޑު ހަމަ ކުރިޔަށް ގެންގޮސް އަދި ދަށް މިއަދު. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މި ކުރިމަތިލާފައި މަސައްކަތްކުރެވޭ ކުރިން ދުނިޔޭގެ 33 އިންސައްތަ އޭއަންދުވަރު އިޤްތިޞާދުތަކުގެން ބޭސްތަކަށް ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ މަސައްކަތްކަމެ. އެ މަސައްކަތްކަމެ އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ވަރަށް ބާރަށް އެބަ ކުރިއަށް ގެނދަން. އެ މަސައްކަތްކަމެ ދާ ރިޕޯޓަކުން އަޅުގަނޑުމެން އިނގިރޭސިވިލާތާ މަޝްވަރާކޮށް ދެން ދުވަހަށް ނަޝީދާއެކު ޚާއްޞަ. އަޅުގަނޑުމެން ތަރުހީބުކުރާނަން ތަކެތި ޤާނޫނީ ބައްޔާއި ދަށް އިސްކަމް.

އައްޑޫމީދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަންޒަރީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، މިހާރު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ 24 ފެބުރުއަރީ ދ. މީދޫގައި ހުންނަވައި ދެއްކި ރައްޔިތުންނާ މުލާޤާތް ދެއްކެވި ފިޔަވާލުވައި ފާހަގަކުރެއްވި އެބަ އޮތް އެމް.އެމް.ޑީ.ސީ.އާ އެކުގައިވާ ގެސްޓްހައުސް ތިލަފުށި ހިސާބު ހިމާ އަދި އެގޮތް ތެރެއިން ހާސްކޯޑް އެކްސްޕެޝަލް ގެސްޓްހައުސް

ލިސްޓުގައި ހުރި ހުރިހާ ބާވަތް އެންމެ ފުރަތަމަ ގެންނަވާނެ ކަމަށް. މިގޮތުން އެމް.އެފް.ޑީ.އޭ އެސެންޝިއަލް މެޑިސިންގެ ލިސްޓުގައި ހިމެނޭ ހުރިހާ ބާވަތް މާރިކޮޓް 15 ހަފްތާ ދާއިރާގައި ގެނެސް ހަމަޖެހޭ، 15 މާރިކޮޓުން ފުރިގެން އެސް.ޓީ.އޯގެ ބޭސްފިހާރަތަކުން ރައްޔިތުންނަށް ލިބިގެންދާނެކަމުގެ ޔަގީންކަން ދެއްވި. ހަމަ އެއާއިރު ބޭރު ހުރިހާ ބާވަތް 15 އޮޕަރޭޝަން ފުރިގެން އެސް.ޓީ.އޯގެ ރަށްރަށުގެ ހުރި ބޭސްފިހާރަތަކުން ވެސް ހަމައަށް ލިބިގެންދާނެކަމުގެ ޔަގީންކަން ދެއްވި. މި ބާރުލުން އެބަ ވިދާޅުވާ އަދިވެސް 100% ބޭސް ސްޓޮކްކުރެވޭ ވާހަކަ. ރައީސް އެ ޔަގީންކަން ދެއްވީ މި ބާރުލުންނާ އެއްވެސް މަޝްވަރާކުރެއްވުމެއް ނުވޭތޯ؟ ނުވި ކަމަށްތޯ މި ވިދާޅުވަނީ؟ މިއަދަށް އެ ދެއްވި ޔަގީނު ފަހަނައަޅައި 3 މަހާ ބައިވެގެން ދާއިރުވެސް ރައީސް އެ ވިދާޅުވިގޮތަށް މި ބޭސް ހަމަނުވެގެން އެސް.ޓީ.އޯއިން އުޅެނީ ކޮން ދަތިކަމެއް އޮވެގެންތޯ؟ ފައިސާގެ ދަތިކަމެއް އޮތީތޯ؟ ސްޓޮކްކުރުމުގެ ކެޕޭސިޓީ ނޫނީ އެ ގާބިލުކަން އެސް.ޓީ.އޯ ސްޓާފުންގެ ނެތީތޯ؟ މިއީ އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލުތަކީ.

ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ އޯގަނައިޒޭޝަން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރު ޝިފާދު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑުމެންނާ މަޝްވަރާކުރައްވާފައި އަޅުގަނޑުމެން ދިން ތަފްސީލުތަކަށް، ތަފްސީލުތަކުގެ ވާހަކަ މި ވިދާޅުވީ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެން އަސްލު ބޭސް ހަމަކުރީން މާރިކޮޓުވަރު ފުރުޞަތު. 5 ބާވަތް ނޫން، އެސެންޝިއަލް، އަސާސީ ބާވަތުގެ 5 ބޭސް ނޫން ހުރިހާ ބާވަތް ހަމަކުރީން. ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދިމާވި ދަތިތަކަކީ ފުރަތަމަ ފަހަރު މި ބޭސް ހޯދަން އުޅުން އިތުރު ކުރިން އަޅުގަނޑުމެންގެ ޕްރޮކިއުމަންޓް ވިޔަފާރިވެރިން އެ ކޮންޓްރެކްޓް ލިބުމުގެ ދަތިކަން މި ދިމާވީ. އެހެންވީމާ، އަސާސީ ބޭސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހުރިހާ ވެސް އެނގޭ. ގެނެވުން ވެސް ގެނެވުނު. ދެވަނަ ފަހަރު ކޮންޓްރެކްޓް އުޅުން އިތުރު ބަޖެޓުގައި އެ ކޮންޓްރެކްޓު ސަޕްލައިކުރުން އަދިން ލިބުމުގެ ދަތިކަން މި ދިމާވީ. އެހެންވީމާ މިހާރު ބަޖެޓަކަށް ފުރިހަމައަށް ނުކުރެވުނީ.

ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިއީ ހަމަ، މި ދައްކަނީ 4 ޓައްކަހާ މުޅިންގެ ވާހަކަ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ކައިރި އަވައްޓެރި ޤައުމުތަކުގައި ބަލައިލާއިރުގައި ސިންގަޕޫރައިން ވެސް، އިންޑިޔާއިން ވެސް މި ދާ މިހުން ގިނަ ތަންތަން އިނގޭތޯ. ދެން އަނެއްކާ އަޅުގަނޑުމެން ގެންދެވޭ ބޭސް، މި ވިދާޅުވާހެން އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރަން މި ގެންދެވޭ ބޭސް އެ ބާރުލުން ނުގެންދެވޭ. އަޅުގަނޑު ވެސް ގަބޫލުކުރަން އެކި ޤައުމުތަކުގައި ކަހަލަ ބޭސް މި ގެންދެވޭތީ. އެކަމަކު 4 ޓައްކަހާ މިންގެ ބާރުގެ ކަންތައް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ މިހާ؛ 6 ޓައްކަ. ދެން މައްސަލައެއް ނެތީ. 6

ފައްކައެއްގާ މީހުންގެ ބާރުގެ ކަންތައްތައް ހަމަ މިހާ އުސޫލުތަކުގެން މި އުޅޭ ސަބަބު އިނގޭތޯ ދެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ކާރި ވިސްނުމަށް ހަމަ ނާންނާނީވެ އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.

__އާސަންދަ ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރާ ސުވާލުކުރެއްވުން:__

ކުރިން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފާހަގަކުރައްވައިފި ބޭސްފަރުވާތަކުން ބައެއް ބޭސްތަކެއް އާސަންދަ ތެރެއިން ދޫނުކުރޭ ހަމަ ވިއްކަން މަސައްކަތްކުރަމުންދާ ފަރާތަކަ ދެއްކޭ؟ ދެން އާސަންދަ ތެރެއިން ކަވަރުކުރާ ބޭސްތަކުގެ ވަކި ލިސްޓެއް އެބަ އިންނާ. އެކްޗުއަލީ ޖެހޭގެ ލިސްޓުގައި ހުންނަ ހުރިހާ ބޭސްތައް އާސަންދަ ތެރެއިން އަޅުގަނޑުމެން އެމް.ޖޭ ވެސް ފާހަގަކުރައްވައިފިން ނުހުންނާނެ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެން، ހުންނަ ބޭސްތަކާ ވެސް އެ އިންނަ ބޭސްތަކެއް. ކޮންމެ ބޭސްފާރމަސީއެއް އަޅުގަނޑުމެންނާ އެއްބަސްވުމެއް ވެފައި އެއްބަސްވުންތަކުގެ ދަށުން އެޕްރޫވަލް މި ކުރަވަނީ. ކުރަފާރމަސީއެއް ވެސް ޕްރަފަރސް އެޕްރޫވަލް ކުރެވިފައިވާ ފާމަސީއަކުން ވެސް ލިސްޓަށް އެޕްރޫވަލްކުރަނީ. ބައި ޖީނެރިކް އަޅުގަނޑުމެންގެ ލިސްޓުގައި ހުންނަ ހުރިހާ ބޭސްތައް ފާމަސީތަކުން އަޅުގަނޑުމެން ނުހުންނާނެ އެއްބަސްވުމުގެ ތެރެއިން ދޫކުރުމަށް. އަޅުގަނޑުމެން، ފަރމަސީތައް، އެކިއެކި ފަރމަސީތަކުން ހުންނަ އިތުރު އެއް ބޭސްފާރމަސީއެއްގައި އެ ބޭސް އާސަންދަ ތެރެއިން ދޫކުރަމުންދާނީ. ޖެހިގެން ހުންނަ ބޭސްފާރމަސީގެ އެ ބޭރުގައި އާސަންދަ ތެރެއިން ދޫކުރަމުންދާނީ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެން، އެ ތަފާތު އުޅެވޭނެ. އާސަންދަ ބޭޑު ޖަހާފައި އެ ފާމަސީގައި އިންނަ އެ ފާމަސީއަކުން އެ ބޭސް ނުލިބިގެން ފާމަސީތަކުގެ ރިޕޯޓު އިނގިރޭސި މި ދާނީތީ ހަމަ ޑިރެކްޓަރީއާ ހެދިފައިވާ ބޭސްތަކެއް ހަދައިދެން ފަރވާއީ. ދެން މި އިންސައިދު އަޅުގަނޑުމެންގެ ތަނުގެ އެއްބަސްވުމަކީ ފިޔަވަޅު ފަރުމާކޮށްދޭ އެކިއެކި ބޭސްފަރުމާކޮށްފިލައި ހަދާއިދޭގައި މިސާލަކަށް 500 ބޭރަކާ އެއްކޮށް އެ ފާމަސީ ޚާޞްކޮށް މި ކުރަނީ. ކޮންމެއި ތަފާތު ފަރަގަކަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ލިސްޓަށް ހަމަ ބައިވަރު ބޭސްތަކެއް ހިމެނޭފާ. އެ ފާމަސީއަކަށް ވެސް ހިމެނޭ ބޭސްތަކެއް އެތެރެވެސްކޮށްފާ. ގެންސްޓިއުޓަށް އެ ފާމަސީއެއްގެ ޖިންމާއެއް ވެސް އާސަންދައާ އެއްކޮށް އާސަންދައިގައި އިންނަ ޚާޞްކޮށް އެ ބޭސްތަކެއް ދޫކުރަން ހަދާނެތޯ. އަޅުގަނޑުމެން، އަޅުގަނޑުމެން އާ ބޭސްތަކެއް އެޑްކޮށްލި ކަމަކަށް ފިޔަވަޅު ހުރިހާ ފާމަސީތަކަށް އެބަ އިނގިރޭސިން މި ބޭސްތަކެއް މިހާރުން ފަރިދެން އެޑްކޮށްލީ. އަޅުގަނޑުމެން، ފާމަސީއަކުން ފާމަސީ ހިސާބުން ފާމަސީގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ކަށަވަރުކުރަން އެކަށީގެން ޕްރޮފައިލް ހަމަ ކުރިމަތިލަނީ މި ޚާޞްގައި މި ބޭސް އެބަ ގެންގުޅޭ. މިއީ އަޅުގަނޑުމެން އަސާސީގައި ހުރި އަދަދަކީ. އަޅުގަނޑުމެން، އެ ބޭސްތަކުގެ އަޅުގަނޑުމެން އެ ފާމަސީއަކުން އެސެންޝަލް މެޑިސިން ލިސްޓް އާސަންދަ ތެރެއިން ބޭނުންކުރާ ބިލްއެއް ނުކުރެވޭން. އަޅުގަނޑުމެން، އެކަން ނުކުރާ ހުރި ފާމަސީއެއް ފަރމާކޮށްފާ ފަރުމާކުރާ އެހެންނޭ އާސަންދަ ދޫކުރާ ކޮށްލާ ވިއްކާލާ ހަމައަށް ދިއުމުގެ ފަރުމާކުރޭ.

އެހެންނަމަވެސް، މިހާރު ކުރިއާ ބަލާފައި، ކުރީގައި ވަރަށް ޝަކުވާ ގިނަ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ބައިވަރު ޝަކުވާ ލިބެމުންދިޔަ. ދެން އަދި ހަމަ ޝަކުވާ ހުށަހެޅޭ ޕްރޮފެޝަނަލްކޮށް ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ގާއިމުކުރިން. އެހެންވީމާ، ޝަކުވާތައް ކުރިއާ ބަލާފައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރު ވަރަށް މަދު. މިހާރު ބޭރުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޝަކުވާ ލިބޭނީ ހަމަ އެކްސްޕާޓް ޖަމާގެ ލިސްޓުގައި ވެސް ނުހިމެނުން، ޕްރޮސެސްގައި ނިމުމާ، ބޭރުން ގެންނަންޖެހޭ ބޭސްތަކާ. އެސް.ޓީ.އޭއިން ވެސް ފާރަވެރިކަމާއި ޕްރޮސެސިންގ ގެންނަ ބޭސްތަކާއިގެ ޝަކުވާ މިހާރު ބޮޑެތި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަންނަނީ. އެހެންވީމާ، މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބޭސްވިޔަފާރިވެރިން އާސަންދަ ޕޮލިސީ އަޅުގަނޑުމެން ދެނެގަތީ ޝަކުވާތައް އަސްލު ރަޖިސްޓްރީގައި ނެތް އެކަށް ޝަކުވާތަކެއް އިންނަނީ.

ގަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ހަމަ ހިތްއަރާ މި ބައްދަލުވުމުގެ ބޭނުން، މަގުސަދު އެބަ ސާފުވޭ. އަޅުގަނޑުމެން އެކަށީގެންވާ މި ވަނީ، މި ބައްދަލުވުމުގެ މަގުސަދު މަޖިލީހުގެ ސުވާލުކުރުމެއް ނޫނެވެ. އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ދިރާސާކުރަނީ ވެސް ދެމެދު ވަރަކަ. ހަމަ ހުރިހާ ބަދަލުން ވެސް ދެމެދު އެއް ވަރަކަށް. އިތުރު ވަރަކަށް އަޅުގަނޑުމެން އެބައޮތް ނިޔާއީ އިނގޭތޯ. މަޝްވަރާކުރަމުން، އިއްޖެހިލާ މީޓިންގ މަޝްވަރާކުރަމުން އިނގޭތޯ.

މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު މުސްޠަފާ އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ހިތްހަމަޖެހޭ ހަމަ ވަރަކަށް ދަންނަވައިލަން އިނގޭތޯ، މި ހަމަ އާސަންދަރާއި އެންސްޕާރާއި އެސް.ޓީ.އޭއާ އެއްގަމު ރަމުވާ އެއްގަމު. ދެން މާދަމާ އަދި އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ މާލޭ ޕްރޮކިއުމެންޓް، ސިޓީ މި ޕްރޮސެސް ކުރުވާ އެއްގަމު ވެސް އެބަ ބައްދަލުކުރަން އިނގޭތޯ. ކުރީ އިތުރު ހިސާބުތަކަށް ދެން މާދަމާ އެސް.ޓީ.އޭއަށް އެ ބައްދަލުކުރުމަށް އެއްގަމު ވަޒީފާތަކުގެ ނުހަނު މިޓީރަށް ހުރިހާ ކޮމިޓީއިން އެސް.ޓީ.އޭ އަދި މެނޭޖްމަންޓް އެއްގަމު. ވިޔަފާރިވެރިން ޝަކުވާ. ވިޔަފާރިވެރިން ޝަކުވާ ނުކުރަން ބޭސް މި ތަފާތުވާން އެސް.ޓީ.އޭއާއި ޕްރޮކިއުމަންޓް ކޮމިޓީ ނުވަތަ މި ސިޔާސަތު މަރުޙަލާތަކާއި، ޕްރޮކިއުމަންޓާ ވިޔަފާރިވެރިންގެ ކަންކަން ޝަކުވާތަކެއް ކަމަށްވާތީ ވަކިކުރަނީތޯ؟ އިނގޭތޯ. ހަމަ އެއާއިގައި މި ހިޔާތަކުގައި، އެސްޓީގައި ބޭސް ސިޓީ ހިފާއިގެން، ޑޮކްޓަރު ބޭސް ސިޓީ ލިޔުއްވުމަށް ނުކުރެވޭން ޕާސް އެއް ޕްރޮސެސް އެހެން އެސްޓީގައި ހަމަ ދެވޭމުންދިޔަމުން ގެންދިއުމުގެ ބަދަލުގައި، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެސް.ޓީ.އޭ، ވިސްނާލަން ހަދާފައިވާ ހަމަ ޕްރޮކިއުމަންޓް، މި ގޮތަށް ވާހަކަދެއްކެވި

ހޮސްޕިޓަލުތަކުގައި ހުންނަ ފާމަސީން ބޭސް ލިބޭނެ އިންތިޒާމު ހަމަޖެއްސުންތޯ އަސްލުގައި. ވާހަކައަކީ ގަންނަން ނުޖެހޭ. ޓޯކަނަށް ދައްކާއި ނިމުނީމަ؛ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ފެނޭ ޕްރައިވެޓް މިހާރު އެގޮތަށް މަސައްކަތްކުރާ ފާމަސީތަކެއް. ޕްރިސްކްރިޕްޝަނުގައި މަސައްކަތަކީ މި ކުރަނީ ޕްރިސްކްރިޕްޝަން ދައްކާއި ނިމުނީމަ ފާމަސީން ބޭސް ހިފައިގެން ނުކުންނަނީ. އެ ޕްރިސްކްރިޕްޝަނެއް ވެސް ނުދޭ. ދުވަހުންދުވަހަށް. އެހެންވީމާ، އެކަކަށް ދެކޮޅަށްހެދުން ގައިމުވުމުގެ ވިސްނުމެއް އެބަ ގެންގުޅުއްވަނީތޯ؟ އެހެންވެއްޖެއްޔާ ރައްޔިތުންނަށް ވަރަށް ބޮޑު ފަސޭހައަކަށް ވެގެންދާނެ މި ހިތަށްއަރަނީ. އޮޅުން ގައިމުވެސް ހޮސްޕިޓަލުން ބޭސް ލިބޭނެހިނދު އެ ބޭސް ފާމަސީން ލިބޭގޮތް އޮންނަ ނުކުމެގެން ދޭނީ އިނގޭތޯ. ލިބޭގޮތް ދަނީ. ހަމަ އެއާއެކުގައި އެއްކަލަ ޝަރުތުތަ ވެސް އަންނާނެ. ނުލިބޭ ބޭނުމެއް އަސާސްތަ ހުރިން. މިއީ ނުލިބޭ. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ފާމަސީއާ އެސް.ޓީ.އޯ ފާމަސީއަކުން ދިރާގައިވާ ވެސް އެސް.ޓީ.އޯ ފާމަސީން މި ބޭނުން މި ބޭސްތަކެއް ނުލިބޭ ހާލަތުގައި ތިންހަތަރު ބޭނުމެއް ދިރިއުޅުމުގައި އާދަޔާ ތަނުގައި ދެ ބޭސް ލިބޭނެ. އަނެއް ތަން ބޭސް ނުލިބޭނެ އަނެއްކާ މި ޖަހާ އެ ސްލިޕް ހިފައިގެން ފާމަސީތަކަށް ދުވަން. މިހެން ނުވާން ދެކޮޅުވެގެން އަސްލުގައި އެބަ ގެންނަންޖެހޭ އިނގޭތޯ. ގެންނަންޖެހޭ. ހަމަ އެއާއެކުގައި ދުރު ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންގެ މި އިޖުތިމާޢީ ކޮމިޓީ ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ގޮތަށް އެބަހުރި. ބަޖެޓް ވެސް އެބަ ލިބޭ. ބޭނުންވާވަރު ވެސް އެބަ އިނގޭ. ހުރި ސްޓޮކް ވެސް އެބަ އިނގޭ. އަދި ގަންނަން މިންވަރާއި ޖުމުލަކަން ވެސް އެބަ އިނގޭ މި ބޭސްތަކުގެ. އެހެންނަމަވެސް، ދުސްތޫރު ހަމަ އޯޑަރު، އެސް.ޓީ.އޯ އޯޑަރު ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ އެ ސަޕްލަޔަރ އަތުގައި އެ ނޫނީ. އެހެންވެއްޖެއްޔާ ދުރާލާ އެބަޖެހޭ ހަމަ އެ ހިފެހެއްޓުމެއް ދެން އެ ބޭސް ގެންނަނީ. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މި ޖެހިލުން ވަނީ؛ ވަރަށް ބަހަސްގެ ދުސްތޫރު އަސްލުގައި ހަމަޖެހިގެން ދިރާގި އާސަންދަ، އިންސެންޓިވް ތިރިއިން ގެއްލުން ގަވާއިދުގެ ތިރީގައި ވަކި ބަޖެޓެއްގެ ނަން ނުޖަހަން މިހާރު ބޭސް ސިޓީއަށް މި ލިޔަނީ. ހަމަ ޖެނެރިކް ނަންތައް މި ޖަހަނީ. އެހެންވީމާ، ކޮންމެހެން ވަކި ބްރޭންޑެއްކަން ނުވަތަ ޕްރޮޑަކްޓް ނުދެވިގެން ދުވާކަން ވެސް ނުޖެހޭ. ނުވަތަ އެސް.ޓީ.އޯއަށް ޕްރޮޑަކްޓް ނުގެނެވިގެން ވެސް ދުވާކަން ނުޖެހޭނެ. ޕްރޮޑަކްޓްގެ އެހެން ޕްރޮކިއަމަންޓް އުސޫލުތަކުގެ ދަށުން ކަމުގައި ވުމުން ދިރާސާކުރަން އޮތީ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، މިއީ ހަމަ ވަރަށް ބޮޑު އިޝޫއެއް އިނގޭތޯ. ވަރަށް ބޮޑު އިޝޫއެއް. މިއަދު ރައްޔިތުން އަންނަނީ ގޮވައި، ދޭންވީ ހަމަ ކޮންބަޔަކު އެ ފިޔަވަޅުއެޅުން ކޮބައިތޯ މި ރައްޔިތުން ގެންގުޅޭ ވިސްނުންތެރި ކިހިނެއްތޯ؟ އެއީ ހަމަ.

<u>ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ އޯގަނައިޒޭޝަން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ ޝިފާޤު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިޖުތިމާޢީ ކޮމިޓީ. ޝުކުރިއްޔާ ސާވާރަން، އަޅުގަނޑުމެންނަށް މާލޭ ގެދޮރު އަށް ހޮސްޕިޓަލްސްއާ ވަރަށް ކައިރިން އެއްކޮށް ހަމަ އެކީ މަސައްކަތްކޮށް މި ދަނީ. ދެން ތި ވިދާޅުވި ހޯދުމުގެ، އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު

އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރަށް އެސް.ޓީ.އޯ ފާމަސީތަކުގެ ޑިސްޓްރިބިއުޝަން މާލޭއާއި ރީޖަނަލް ހޮސްޕިޓަލްތަކުން ބޭސް ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ މަސައްކަތް ފަށައިފިން އިންޑިޔާ ދާދި ފަހުން. އެހެންވީމާ، ތި ވިޔަފާރި ހިއްސާކުރާ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ތަންފީޒުކުރަން އެބަ ކުރިއަރަނީ. އެއީ ހަމައެކަނި އެކަމަކު އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރު އެކަނި އިންޑިޔާ. ނިމުނީމަ ބޭނުންތޯ އެއްޗެއް އެޑްކުރައްވަން؟

ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ އޯގަނައިޒޭޝަން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑްގެ ޗެއަރމަން އަދި މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އަޙްމަދު ނިޝާދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެން އަޅުގަނޑު ޕްރޮކިއުމަންޓްގައި މި މަދުވާ ބޭސް؛ ދެން އިންޓަރނޭޝަނަލް ސަޕްލައިސް ދާއިރާގައި ހުރިހާ ބާޒާރު އަދި ވަކި ސްޕެސިފިކް ބްރޭންޑެއް ނަމްބަރުތަކުގައި ވިއްކާ ވަސް އަޅުގަނޑުމެން ޖެނެރިކް އެބަ އިމްޕޯޓް ފާމަސިއުޓިކަލްސް އެ އެފިލިއޭޓްވެފަ، ހުރިހާ ބަޔަކު ކޮލަބޮރޭޓް، އެ ޕްރޮޑަކްޓް، ގްލޯބަލް އެޖެންޓުގެ ޕްރޮޑަކްޓް ފެއްޓެއްސާމު ދެން އެ ބަޔަކުދޫކުރާ ނޯމަލް އެ ބްރޭންޑެއް އިތުރު ކަންކަން ދެއްވުމުގެ ބަދަލުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެ ބޭސް ސަޕްލައިން ހަމަކުރުމަށް ނަތީޖާ ސްޕެސިފިކަން ނުލިބޭ ޕްރޮޑަކްޓާ ހަމައެކަން މި ގެނެސްދެވޭ. ދެން އެ ޒަރޫރީ ފޯރުކުރަން މި އޮޕީ މާލޭ ހޮސްޕިޓަލް. ދެން އަދި ރީޖަނަލް ހޮސްޕިޓަލަށް މި ހިސާބަށް ހިދުމަތް ދީފައި. ދެން ޒަރޫރީ ފާމަސީތަކުގެ ހިދުމަތް ލިބޭ ކޮޅިން ފޯރުކޮށްދެނީ މި ޒަރޫރީ ފޯރުކޮށްދޭނަން. ދެން ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއެރުމަށް ސްޓާފުގެ މި ދިރާސާ މި ޒަރޫރީކޮށްދީ. ހާލަތުގައި ދެން އިންޓަރނޭޝަނަލް، އަޅުގަނޑު ޑިސްޓްރިބިއުޝަން މިފަދަ އަދި ހަމަ ޑިސްޓްރިބިއުޝަން ފާމަސީތަކުން، އެސް.ޓީ.އޯ ނުހިމެނޭ ބޭރުއެތެރެ ފާމަސީތަކުގައި ވިއްކާ ނުހިމެނޭ އަރީ.ޖީ.އެމް.އެމްޑީގައި އެބަހުރި ހަމަ އިތުރު ފާމަސީތަކާ. އެހެންވީމާ، ފާމަސީތަކަށް ޑިސްޓްރިބިއުޝަން ފަރާތްތަކުންވެސް. އަދި މިފަދަ އިންޑިޔާން އިތުރުކަން އެ ޕްރޮކިއުމަންޓް އަދި ބަދަލުކޮށްދޭނަން. އެކަމަކު ކުރިއަށް އެކި ތަންތަނުގައި އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުމަކު ބޭނުންވާ ކުރިއަށް އެބަދޭ. ދެން އަޅުގަނޑު އަދި އެންމެ ރަނގަޅު ގަބޫލުކުރަމުން ދަނީ. ދެން ހުރިހާ ޚިދުމަތް ދިނުމަށް ކޮންމެ މިފަދަ ދިރާސާކުރެވޭނެ ހާލަތްތަކުގެ އެހީ ޑިފޯލްޓަށް ދެން އެހެން ބޭނުމަކު ބަދަލުކޮށްދޭ ދިނީ. ދެން އަޅުގަނޑު އިތުރަށް ސޮފްޓްވެއަރު ބޭނުންކުރެވޭ ގޮތަށް އެހެން ފަރާތްތަކެއް ގެނެސްދެނީ. ދެން އެ ޕްރޮކިއުމަންޓް އެއްކޮށް، ހަމައެކަނި ފާމަސީތަކަށް ދެއްވާ ހަމަޖެހުމަށް އެ ޕްރޮކިއުމަންޓް އެއްކޮށް ޑިސްޓްރިބިއުޝަނަށް ހަމައެކަނި މި ދަނީ.

މާލޭގެ ހޮސްޕިޓަލްގެ ފާމަސީތަކުގެ ވާހަކައާ ގުޅޭ ސުވާލު އިތުރުކުރުމަށް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޖީ.ޕީ ކްލިނިކުތައް ހުޅުވިގެންދާ އިރު އައުޓްޕޭޝަންޓުންނަށް ހަމަ ވާރަކަތައް މި އަސާސީ ބޭސް އެ ކްލިނިކުން ނުކުރެވިގެންދާ އިރު އަތުން ރާގައި ދެވޭވަރު ކޮންޓްރޯވަރު ވާނުމީ އެސް.ޓީ.އޭއަށް؟

ސްޓޭޓް ބޯޑުގެ އޮޑަނަރީ ސެޝަން ފުލްޓިކަ ކިޔުމުގެ މޮނިޓަރިން ޑިރެކްޓަރ ޝިހާބު އިބްރާހިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތް މި ކުރަނީ. އެހެންވީމާ، އިމަރޖެންސީއާ ހަމަ އެގޮތަށް އެ ކަންތައް ދާނެ.

ޑޮކްޓަރ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުހައްމަދު ޝަހީމް ވާހަކަދައްކަވައިފި:

އޭގެ، ކަމާ ދުވަހެއްގެ ތެރޭގައި ބޭނުން ޕްރައިމަރީ ކެއަރ ސެންޓަރތަކެއް ވަކިން އެއްގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ރާއްޖެއަށް ބޭނުންވާ، ބޭސްފުޅުތަކަށް ބޭނުންވާ ބޭސް 100% އާ ހަމައަށް އެކްސެސްކުރެވޭނެ ކަމަށް ގަބޫލުކުރެވޭނެތޯ؟

ސްޓޭޓް ބޯޑުގެ އޮޑަނަރީ ސެޝަން ފުލްޓިކަ ކިޔުމުގެ މޮނިޓަރިން ޑިރެކްޓަރ ޝިހާބު އިބްރާހިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ސްޓްރެޓީޖިކް އިންވެސްޓްމަންޓް މެނޭޖުމަންޓް. ބޭސްފުޅު ޕްރޮކިއުމަންޓް އަޅުގަނޑުމެން ނ.އެސް.ޓީ.އޭ އެއްކަލަ ފަހަރެއްގެން 2023 ވަނަ އަހަރު ފަހުކޮޅު ނޫނީ 2024 ވަނަ އަހަރު ކުރިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެން ފެށީ. ދެން ނ.އެސް.ޓީ.އޭ އޭގެ މެދުވެރިވެގެން އަސްލު އަޅުގަނޑުމެން އެޑްވާންސްކޮށް ފައިސާ ދިނުން ލިބޭސްއެއް ދޫކުރަމުންގެން ބޭސްތައް ގެންނަމުން މި ދަނީ. އަޅުގަނޑުމެންގެ އެކްސްޕޯރޓްރިޝަން ނ.އެސް.ޓީ.އޭ އެކަމުގެ އެންމެ ތަފްޞީލުކޮށް އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތް ނުން ކަމަށް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މި ދަނީ ގެބުލްތ.އެސް.ޓީ.އޭއާ ވާހަކަދައްކައިގެން އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނާ ފާމަސީތަކާ އެއްކޮށް ވާހަކަދައްކައިގެން ބޭސްފުޅު ޕްރޮކިއުމަންޓް ގެންގޮސް. މިހާރު އަޅުގަނޑު ސްޓޮކް އިންޓްރޮޕީ ބޭސްތައް ބި ފާހަގަކޮށްލެވި ނ.އެސް.ޓީ.އޭ އެއްކަލަ މި ގޮތަށް ފުރިހަމަކުރުމު. އޭގެ ދަށުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރަށް ގެންގުޅޭ 17 ބައެއް. ދެން އެންމެ ފަހުން ފެށި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބުނީ އެ ބޭނުންގެ ފަރާތުން ކުރީބަޝަން 13 ބައިކަށް ކަންތައްތަކެއް ދެއްކި އަޅުގަނޑުމެން ބޭނު ލިބޭސްއެއް ދޫކުރަމުންދަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުއެއްކުރަން އެއީ އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތް ކަމަށް. އަޅުގަނޑުމެން ގެބުލްތ.އެސް.ޓީ.އޭއާ އެއްކޮށް އެބަ ގެންދަން އިތުރު އެއްކޮޅަށް ރަނގަޅު ސްޓްރެޓީޖިކް ލިބޭނެ އިންގެތި.

މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު މުސްޠަފާ އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ، ބޭރުގެ އިތުރަށް އަދި އެހެން އިސްތިސްނާ އެބަހުރި އިންގޭތޯ. ހަމަ އަސާސީ ބޭރުގެ އިތުރަށް. މިސާލަކަށް އޮކްސިޖަން މާސްކް ކަހަލަ އަދި ކޮންސަންޓްރޭޓަރ ހުންނަ މިހުންނަން މި ޕްރޮޑަކްޓް ގޮތުގެ ބޭނުން ދުވަހު އެއްކަލަ އެންމެނަށް ދެވިދާނެތޯ ޕްރޮސްޓޭޓް ޕްރޮޑަކްޓް އެކްސްޓްރާކަލަ އެއްޗެހި ޕްރޮޑަކްޓް ވާނެތީ އަސްލުގައި ފަރާތް ބޭނުން ދުވަހު ލޮބުން އެބަ ކުރިމަތިވާ ހިނގައިދޭތީ. މިކަމުގައި ހާލަތެއްގެ އެންޑޯސްމަންޓެއް ނުވަތަ ބައިވެރިވުމެއް، އެސް.ޓީ.އައިން ހާލަތެއްގެ އަމިއްލަގެ ފުރުޞަތުތަކޯ؟

އަޅުގަނޑު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހިތަދޫ ދެކުނުގެ ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެ ވިދާޅުވި ޗެކްޕޮއިންޓް ތުރާއިން މިސާލަކަށް ހުސްޕިޓަލުގެ ކޮންސިއުމަބަލްސް. މި އެއްޗެހި ލިބުމުގައި ފަސް ވަރަށް ބޮޑު ދަތިކަމެއް ހުރޭ ވާހަކަ ތަޅުމަށް އަރުވަމުންދާ ހަރުހަމަވާ ބައެއް ކަންކަމުގެ ޚިދުމަތް ކަމުދިޔައީ އެއްޗެހިތަކަށް. އޭގެ އަސަރު އެސް.ޓީ.އޯގެ ދައުރަކީ ކޮބައިތޯ އެ ޕްރޮސެޖަރުތައް ކުރިއަށްދާނީ؟

ސްޓޮކް ބެލެހެއްޓުމާއި އެކަށީގެންވާ ލެވެލްގައި ޕަބްލިކް ސެކްޓަރަށް އަދި އުފެއްދުމާއި ދިމާ ހިސާބަށް ސަޕްލައިކުރުމަށް އެހީވުން.

ނުއުމާނު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެސް.ޓީ.އޯ މެޑިކަލް ސަޕްލައިކުރުން މި ދަނީ ކޮންސިއުމަބަލްސް. ދެން އޭގެ އިތުރުން ވަރަށް ގާތުސަކާރު ފާމަސީ ނޫން މިފަދަ އެއްޗެހި ވެއަރހައުސް އާއި މެޑިސިން ކޮންސިއުމަބަލްސް އެއްކޮށް މި ދެނީ. ދެން އެ މެޑިސިން ނޫން އޮކްސިޖަންސިލިންޑަރު، މިސާލަކަށް އެސް.ޓީ.އޯ ނޫން އެހެން ފާމަސީއެއް ހުރި ތިން ތާކު ދަނީ. އެސް.ޓީ.އައިން އެ ކޮންސިއުމަބަލްސް ސަޕްލައިކުރީ ވިލިމާލޭ އެއް ހިސާބު ސްޓޮކްސްޓޯރޭޖް. ދެން އޭގައި އުފެއްދި ހަމަ ބެލެހެއްޓުމާ ސްޓޮކްގެ އަސަރެއް ފާހަގަވާ، ހުކުރުބަހައްޓާ ފާމަސީ ހިނގާއިރު، މި ހުރި އެއްޗެހިގައި ދަތިކަމެއް ހަމަ، ބެލުން އެއްޗެހިއެއް ހަމަ ވަރަށް ސްޓޮކު އެކްސްޕަޔަރީ ހުރިހާ އެއްޗެހި. ނޫނީ އެކްސްޕަޔަރު ވެގެންދާ އެއްޗެހި. ދެން ޖެހެނީ ކޮންސިއުމަބަލްސް ނިސްބަތެއް ސަރުކާރުގެ މަރުކަޒު. އެކަމަކު މި ބޮޑުކުރަން ސްޓޮކް އެކްސްޕަޔަރީ ނޫނީ ރިޕްލޭސްމަންޓް ކަހަލަ އެއްޗެހިގައި އަދުވަސްތަކުން ޕްރޮޑަކްޓް ފިޔަވައި. ދެން އެސް.ޓީ.އޯގައި އަދުވަސްތަކުން މެޑިކަލް ކޮންސިއުމަބަލްސް ބަޖެޓްގައި ނޫން މެޑިސިން ފާމަސީއެއް ގެ އެ ޕްރޮކިއުމަންޓް އިންސައި ބޭނުމެއް މެޑިކަލް އެސް.ޓީ.އައިން ސަޕްލައިކުރޭ. އެކަންފާމަސީއަކާ

އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮންސިއުމަބަލިޓީގެ ވަރަށް ގިނަ އެއްޗެއްސަކީ ލޯކަލީ އޮތޯރިޓީކޮށްފައި ހުންނަ ޒާތީސްވާ އެކިގޮތް މަސައްކަތްކުރަމުން މި ދަނީ.

މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު މުސްތަފާ އިބްރާހީމް ވާހަކަދައްކަވައިފި:

ޝުކުރިއްޔާ އިސްދާ މި އެއްޗަކީ ހަމައިތުރުވުމެއް. އެއީ އާސަންދައިން އެބަ އޮވޭ ވަކި އަދަދެއް ކަނޑައަޅާފައި. އެ އަދަދު މި ލިބޭނީ. ދެން އެ ބޭފުޅުން ވަކި އަދަދެއް ވަޑައިގެން މި ގެންނަން މި ޖެހެނީ. ޖެހޭ އިރު އަސްލު މާލޭގެ މި ޕްރައިވެޓް ސެކްޓަރަށްވުރެ ދިޔައިމަ މި ހުންނަ އަދަދަކީ އާސަންދައިން މި ދޫކުރާ އަދަދަށް ދިމާނުވެ ވަކި ފަރަކަށް މި ދަނީ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، މިއަދު އެސް.ޓީ.އޯއިން އަސްލުގައި ހައްލެއް ހޯދައިދެއްވާނެތޯ. އެ އަދަދަކަށް ޖެހޭގޮތަށް ނޫނީ އެސް.ޓީ.އޯއިން މި ލިބޭން ޖެހޭ ކޮބައިތޯ ފަސޭހަވާ އެކިގޮތަކީ؟

ސޯޝަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީގެ ޗީފް ޕޮލިސީ ޑިރެކްޓަރ އާމިނަތު ސުއްޒާ ނިޝާދާ ވާހަކަދައްކަވައިފި:

އަޅުގަނޑުމެން ވީލްޗެއަރ ނޫނީ އެނދު މި ގޮތުގެ އިތުރު ޕްރޮސްތެޓިކްސްއަށް ވެސް ހަމަ ޕްރޮވައިޑަރުން އަޅުގަނޑުމެން މި ދަނީ. ދެން އެންސްޕާއިން ކަނޑައަޅާފައި އެ އިންނަ އަގާ ޕްރޮސްތެޓިކް ވެސް ކޮޑުތަކުގެ ޕްރޮސްތެޓިކްސް ކުރިމަތިވަނީ، ހާއްސަކޮށް ވީލްޗެއަރ އެއްޗެހީގެ ޕްރޮސްތެޓިކްސްގެ އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުމުގަ ހުންނަނީ. އެއަށްވުރެ ގިނައިން އެއްޗެހި ރަނގަޅު ބޭނުންވާ ބައެއް ސާމާނު ހަމައެކަނި ފްރީ ސަރވިސް ވެސް ގޮތްވެސް ޕްރޮސްތެޓިކްސް އެބަހުރި. ދެން އެންސްޕާގެ ނޫނީ އާސަންދައިން ދޭ ފައިދާ ނޫނަސް ކޮށްދޭ ޕްރޮސްތެޓިކްސް ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އަތުގައި ހުންނަނީ ހާއްސަކޮށް ވީލްޗެއަރ މި ޖާގަ އެއްޗެހީގެ. ދެން އެކި ކަންތައްތަކާއި އަދި ކަހަލަ، ހާއްސަކޮށް ޕްރޮސްތެޓިކް، ގާގެއި މި ބޭނުންކުރާ ބޭރު، މިޖާގާ އެއްޗެހިގައި އެވާނ އަޅުގަނޑުމެން އަތުގައި ހަމަ ހުންނަނީ ހަމަ މިހެން، އެއަށްވުރެ ކޮށެއްވާ އެބާ އަދުގަތް ވެސް. ދެން ޕްރޮސްތެޓިކްގެ، ކޮއްކޮ؟

މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު މުސްތަފާ އިބްރާހީމް ވާހަކަދައްކަވައިފި:

އާސަންދައިން ކަނޑައަޅާފައި ހުރި ޕްރޮސްތެޓިކްގެ އެއްޗެހި ހުންނަނީތޯ؟

ސްޕީޗް ތެރަޕިސްޓުންގެ އޮކިއުޕޭޝަނަލް ފިޒިއޯތެރަޕީގެ ޑިގްރީޓަރ އާދި ކޮލެޖްކާއަރ ސްކޮލަރޝިޕްސް އަރުވަދު

ނިޔުޝާދު ވާހަކަދައްކަވުން:

ޝުކުރުގެ އެއްޗެހި ހުށަހަޅާ، އާދެ!

ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ވާހަކަދައްކަވުން:

އަޅުގަނޑު ހަމަ އެންމެ ފުރަ ސުވާލު، ކަމިންގއަޕް އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ތަނަށް ލިބިފައިން އީމެއިލް. މިގެ ސަމްއަޕް އެބަކަން އަޅުގަނޑުމެންގެ މައިގަނޑު ދީ؛ ޑިއައަރ ޓްރެއިނިންގްޕްލޭސް، މި ދަ ސިޓިޒަންސް ހޫ ރިޓްރެއިނިންގ އައި ސްޕެޝަލިސްޓުންގެ ޖީ އެކްސްޕާސް އިވެން ބޭސިކް ލެވެލިންސް. ވައި އައި ޑޫ ސައިލެންޓް އޮފް ސަޕޯޓް ކޯސްޓް އިސްޓާފް. މި އިލެކްޓްރޯ ޑޫ ޖީ ޕީ އަވަރ ވޯރކް. ޕްރޮސެސް ބޭސިކް އެކްސަރަން ފުއައި އިޖެސް ނިޔެ ލޮކޭޝަން. ވިއުއަރސް އައި ނޯޖް އިނގޭ. މި ނިޔެ ރިޔަލިޓީސް. މިދީ ދެން ހަމަ އަޅުގަނޑުގެ ފުރަ ސުވާލު. ދެން އަޅުގަނޑު ޖަމާވަގުތުއަކީ ދައުރަކީ ވާހަކަ މިދީ މި ތަނަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބިފައި އޮތް ސިޓީއެއްގައި މި އީމެއިލްއެއްގައި އޮތް ގޮތް އިނގޭތޯ. ސޯޝަލްއިއާ ވަރަށް ބޮޑަށް.

ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙާސިން ޢަބްދުﷲ ވާހަކަދައްކަވުން:

އާދިއާ ބޮޑެތި ޗަލެންޖަސްތަކެއް، ހެލްތްކެއަރ އަޅުގަނޑުމެންގެ ދާއިރާގައި އެސް.ޓީ.އޯ ބޭސްޑުއަރަލްއިން ނަމްބަރު ބޭސްތަކެއް ޑިވެލޮޕްމަންޓް، ވަރަށް މަދު ބޭފުޅުން މި ލެވެލްގަ އިނގޭތޯ. ޕޮޕިއުލޭޝަނުގެ 30% އަށް ގުޅުއްވާ އެސް.ޓީ.އޯއިން. ސޯޝަލްގަ، އެ 30% އެކަނިތަކާ އެ ބޭސްޑުއަރަލްގައި ހުންނާނީ ލިބޭނެ؟ އެންމެ ބަލަތަކަން ބޭނުންވާ ހަމަ މަދު ބޭފުޅުން މި ހުންނަނީ. ދެން އެއްމެ ރައްކާތެރިކަމުގެ ބޮޑެތި ކޮންސިޔުމަރުން އާދެ. ދެން މިވާ ގޮތަކީ ނަމްބަރު ބޭސް ނަމްބަރު ހިސާބަށް ދިރިއުޅުމަ ހުންނަ އެންމެންގެ ބޭސްޑުއަރަލްއިން ނަމްބަރަށް އެ ބޭފުޅުންނަށް ދިމާވާ ތަކުލީފުތަކެއް ވަރަށް ބޮޑެތި އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އެސް.ޓީ.އޯއިން ކާމިޔާބުކަމާ ނަގާނެތީ އެންމެ ބަލަތަކަން ބޭނުންވާ ބޭސްތަކެއް ހަމަހޮންނަތަކާ، ރައްކާތެރިކަމުގެ މި ކޮންސިޔުމަރުން ގެއްލުމަށްޓަކައި ބަދަލުވުން އިނގޭތޯ. ބޮޑެތި އާދިރިބަތަކާ މައްސަލަތަކެއް. އެ ސަރުކާރުތަކެއް އަންނަނީ އަޅުގަނޑުމެންނާ ހިސާބަކު އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ ދަންނަވާލީ.

ސްޕީޗް ތެރަޕިސްޓުންގެ އޮކިއުޕޭޝަނަލް ފިޒިއޯތެރަޕީގެ ދިރާސާކުރުމުގެ ޑިގްރީޓަރ ޝަރީފު އިބްރާހީމް ވާހަކަދައްކަވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑުމެން 30%ގެ އިތުރަށް ދެން ހުރިހާ ބޭސްތައް އަޅުގަނޑުމެން ހަމަޖެއްސުމުގައި ފާމަސީތަކުގައި ބަހައްޓަން. އެ މަސައްކަތްކުރަމުން ދަނީ. ދެން ކުރިން ދެންނެވިހެން އަސާސީ ލިސްޓުގައި ވެސް އެބައޮތް އަޅުގަނޑުމެން ނޫން އެހެން ފަރާތްތަކުން ގެންނަ ބޭސްތައް. އެ ބޭފުޅުންނަށް އެ ދިމާވާ ދަތިތައް، އެ ހަމަ އެ އެއްޗެހި ޖާސްވެގެން އެބަދޭ ފާމަސީތަކާ ހަމައަށް. އެ ބޭފުޅުންނަށް ތަފާތު ސަރަހައްދުތަކާ ހުރި ބޭސްތައް ނުލެވިގެންދާ މައްސަލަ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް އެނގޭ. ދެން ކުރިން ވެސް، ގަސްތޮޅުގާ ގޮތް، އާދޭ. ކުރިން ވެސް ދެންނެވި އެ ޗެލެންޖުތަކުގެ ސަބަބުން އަޅުގަނޑުމެން ދަންނަވަން އޮންނާނީ ފަސޭހަކޮށްދީ އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މި ގެންދަނީ ރަޖިސްޓްރޭޝަން ޕްރޮސެސް ކުރިއަށްގެންދާ އެއްކޮށް އިންތިޒާމުކޮށްފައި ނިމުނީއާ. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މި ޓާގެޓުކުރަނީ މި އަހަރު ނިމި މި އަންނަ އަހަރު ދުވަހު ފުރަތަމަ ރުބުއާ ހިސާބަށް މި ދެންނެވި 686 ބޭސް ރަޖިސްޓަރީކުރެވޭނެ.

ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހާސިން އަބްދުﷲ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައީސްގެ ވަރަށް މުހިންމު ވަޢުދުތަކެއް މި ބޭރުގައި ހިމެނިގެންދޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެން އައި ހިސާބުން ފެނިގެން އެ ބޭސްފިހާރަތައް އަތޮޅުތެރޭގެ ސަރަހައްދުތަކުން ފާހަގަކުރެވޭ. މި ދެންނެވި ހަމަ އެ ހުރި ހަޔާތުގަ ހުރި ރަށްރަށުގައި ވެސް މި ހުރީ. އެހެން އާންމު ފަރުދުންގެ ބޭސްފިހާރަތައް ރަނގަޅުވެގެންދާއިރުގައި ސަރުކާރުން ބޭސް ގެނެސް ބޭސްފިހާރަތައް ރަށްރަށުގައި ހުރީ ވަރަށް ހަމަ އާދައިގެ ގޮތްތަކަކަށް. އެހެންވީ ކުޑަކުދިން ގެންދާއިރު ވެސް އެ ބޭފުޅުންގެ ނުހުރެއްޖާމު އެ ޝަކުވާ ވެސް އަޅުގަނޑުގެ ދާއިރާގައި ހުންނާނެ އިނގޭތޯ. ދެން މިވާ ގޮތަކީ އެ ހުޅުމާލެއަށް އެގޮތަށް ދުވެފައި، އެ ބޭފުޅުންނަށް ވެސް އުނދަގޫތަކެއް ހުންނާތީވެ އަޅުގަނޑުމެންނާ ހިސާބަށް ވެސް އެ ޝަކުވާތައް އަންނާތީވެ ހަމަ އެ ކަންކަން ރަނގަޅުކުރުމަށް ޖަހައި ފިޔަވަޅު އަޅަކަން ޚާއްޞަކޮށް ނަޒަރުތަކެއް ހަމަ ސުވާލުކޮށްލަން ބޭނުންވީ އިނގޭތޯ.

ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ އޯގަނައިޒޭޝަން ޕީއެލްސީ ފާމަސީޒްގެ ޖެނެރަލް މެނޭޖަރ ޝިފާޒު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މި ވިޔަފާރި މަސައްކަތަކީ އަޅުގަނޑުމެން އެސްޓީއޯއިން ކުރަމުން އައި ކަމެއް އިނގޭތޯ. މިހާރު 2016 ގައި ކަންކަމުގެ އެސް.ޓީ.އޯއިން ހަވާލުވިގެ ކޮންމެ ރަށެއްގައި ފާމަސީއެއް ހުޅުވައިގެން ބޭސް ފޯރުކޮށްދެމުން މި ދިޔައީ. އާދެ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބޭނީ ވަރަށް ކުޑަ ޗާޖެއް. ދެން ނައިފަރުއް ނޫން، އެކަމަކު ބައެއް އެހެން ރަށްރަށުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދިމާވާ މަސައްކަތަކީ އާބާދީ ކުޑަވުމުގައި، ހުރި ޗާޖު ވެސް

ކުޑަވެފައި އަދި އަދުގަސްދުވުން ލެވަލް 4، ފާމަސީ ސެޓްފިކެޓް ލެވަލް 4 ކޯޑިނޭޓަރުންނާ ފާމަސިސްޓުންގެ ވަޒީފާ ނުލިބޭ. މުވައްޒަފުން ހޯދުމުގެ ދަތިތައް ވެސް ދިމާވޭ. އެހެންވީމާ، އަދުގަސްދުވުން މިހާރު ހުރީ މިނިސްޓްރީއާ އެއްކޮށް ވާހަކަދައްކަމުން މި ދަނީ މި ގޮތަށް ދަތިތައް ހުންނަ ފާމަސީތައް ހުރުމީ ސުންޏާ؛ އެއީ ނަރުހުރަކީ ނުހިމެނޭ އިނގޭ. ނަރުހުރަކީ ކުޑިބަލައެއް. ހޯދުމީ ސުންބަރު ތިރީއަރު ބޭސް ބަދަލުކުރި އަދުގަސްދުވުން މި ފާރުކުރާނަރުންނަ އެހީތެރިކަން ފާރުކުރާނުލަނީ ހޯދުމީ ސުންބަރު ތިރީއަން ނަރުހުރުން ނުލިބި އެ ކޯސްގެ ފާމަސިސްޓުން ތިރީކާރު ބޭސް ގެނެސްދެނީސްކަރަފާތީ. ވަކި ރަނގަޅުން ވަކި މައިސަލައެއް ފާމަސީގެ މަރާމާތު ނުލިބޭ އާރަމީ މި ކަކަލަ ކަމެއް އަހަރެމެންނާ އަދުގަސްދުވުން އާއިރު ތިރީއަރުސަކުރުން އިނގޭ. ޝުކުރިއްޔާ.

ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހާސިން ޢަބްދުﷲ ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަދުގަސްދު އަދި ހަނދާންކޮށްލަދިނުމަށް ބައެއްގެ ކޮންމެކަހަލަ އެންމެ ބޮޑު އާބާދީ އެއީ އިނގޭ.

ފޮނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝަމީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ނިންމައިލުމުގެ ކުރިން އަދުގަސްދު އެންސްޕާ، އާސަންދަ އަދި އެސް.ޓީ.އެމްގެ އެމް.ޓީ.ނަންނަން ވެސް ޝުކުރުދަންނަވަން. ހަމަ މި ބޭފުޅުން ތި ކުރައްވާ މަސައްކަތްތަކާ ވެސް މަސައްކަތްތަކައްކަން އަދުގަސްދުވުން ފާހަގަކުރަން އިނގޭ. މި ފަދަ ސިފަވެފައި އަދުގަސްދުވުންނަން ވެސް ހަމަ ރައްޔިތުންގެ ފައިދާއަށް ރަނގަޅު ބައިވަރު ސިފަވެފައިވާ ޝަކުވާވެފައި އަންނާތީވެ. އެހެންވީމަ އެ ވާހަކަ ބޮނޑި. އަދި އެކަމަކު ނިންމައިލުމުގެ ކުރިން އަދުގަސްދުގެ ދިރުން ސިފަވެފައި އެބަ އޮތް. އެމް.އެޗް.ޑީ.އޭގެ ޑްރަގް ލިސްޓް، އެޕްރޫވްޑް ޑްރަގް ލިސްޓް އެޕްރޫވް ނުކުރި ދަރިވަރުސްޓޮކްކުރެއް އެއަރު އިތުރު ބަދަލުކުރެއް ގިނަނަން ނުލިބިސްކަރަތީމާ؟ ދެން މި އޮތީރަށްޓެ ޑިސްޓްރިބިއުޓަރުންނާ ބައްލަވާ ބޭސްތަކުގެ ނޫނީ އެޓްލާންޓިސް، އެ މިހުރީ ބޭސް، ހިމާރު ފާހަގަ މި ކުރަވާ ކަމާ އެ މިހުރި ބޭސް ދެންނަން ސަރުކާރަށް އިންދަޒުރީއް ކުރުމުގެ ޑޮކްޓަރުން ބޭސްދެނީގަމުދިއަ ހަރަކާތްތަކެއް. އެ ފަދަ މިހުރީ ދިފައި އިން ހުރިހަލައް ނަޒަރުލީއް ނުންކޮށް ކޮއްޅުވައި ބޭސް ލިޔުމުގެ ކަމުއަސަރެސް ބޭނުންކުރަން. ހޯދަސަކީރު އަދުގަސްދުވުން މި ދަނީ ކުރަނީސްއެއްގެ ބޭނުމަކާއިގެ ބޭނުންކުރެއްވި ސަރަހައްދުތަކުން. ރައްޔިތުންނަށް ވެސް މިހާރު ހުރި އަދުގަސްދުވުން މި ދައްކަނީ. ބަހަނާ އެއްގެ ޓިބިއައިސްޓު ނަޝަރުއީގެ އެ ރައްޔިތުންނާ ހަމަހަމަ ފުރުސަތުދެއްވާ ކަމަށް ވަޒީފާ އަދުގަސްދުވުން އެބަޖެހޭ ދިރުމަކީ ކޮންމެވެސް ކަމެއް ކުރަން. އެހެންވީމާ އެ ވާހަކަ ވެސް ދަންނަވާލީ. އެއާ ބެހޭ ގޮތުން ވެސް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް މަޝްވަރާކޮށްލަދީފާނެ ކަމަށް އަދުގަސްދު ގަބޫލުކުރަން.

ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ އޮގަނައިޒޭޝަން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ ޝިޔާދު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ދިނަ ސުވާލުތަކަކީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޖަވާބުދާރީ ސުވާލުތަކެއް ނޫން. އެކަމަކު އަޅުގަނޑު އެމް.އޭ.ޕީ.އޭއާ އެއްކޮށް ވަރަށް ގާތުން މިހާރު މަސައްކަތްކުރަމުން މި ދަނީ އިނގޭތޯ.

މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު މުސްތަފާ އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ހަމަ ހިތްހަމަޖެހޭ އިނގޭތޯ، ދެން އެއް ކަމަކަށް ދެން އަޅުގަނޑު ހަމަ ވަރަށް އުއްމީދު މި ކުރަނީ ދެން ހަމަ މިއަދުގެ މި ބައްދަލުވުމުގައި ހަމަ ހުށަހެޅިގެން ނުވަތަ އެސް.ޓީ.އޯ އެމް.ޑީ ފާހަގަކުރެއްވި ގޮތަށް އަޅުގަނޑު ހަމަ ވަރަށް އުއްމީދުކުރަން ވަރަށް އަވަސް މުއްދަތަކުގެ ތެރޭގައި އިންޝާﷲ، މި ތަސްވީރުކުރާ ވަރަކަށް ހަމަ މިގެ ޝަކުވާ އަންނާނެ. ވަރަށް އަވަސް މުއްދަތަކުގެ ތެރޭގައި އަސްލުގައި އެސް.ޓީ.އޯއާއި، ދެންމެ ހަމަ ތި ވިދާޅުވި ގޮތަށް ކުރި ރަށްރަށުގެ ސިއްޙީ މަރުކަޒުތަކާ ގުޅިގެން އެ ތަންތަނުގެ އޮޕަރޭޝަން އަސްލުގައި ބޭސް، ހަމަ ޑެލިވަރީން ދައްކާފައި ބޭސް ހިފައިގެން ޓްރާންސްޕޯޓް ކުރެވެންދާ ގޮތުން އެއީ އަސްލުގައި ރައްޔިތުންނަށް ލިބޭނެ އުފަލެއް. އަސްލުގައި އާއިލާތަކަށް، އެ ހިސާބަށް އެސް.ޓީ.އޯގެ މަސައްކަތްތައް ގެނެސްދިނުމާ ވަރަށް އުފާވާނެ އިނގޭތޯ. ދެން ރައްޔިތުން ވަރަށް ހިތްހަމަޖެހިގެން ތިބޭނީ. އެ އުއްމީދު ދެން ހަމަ އަޅުގަނޑަށް މިއަދު ލިބިގެން މި ދަނީ. ހަމަ އާއްމުކޮށް ހިތްހަމަޖެހޭ އަސްލުގައި ދެން ހަމަ އާސަންދަ ވެސް، އެންސްޕާ ވެސް އަދި މާދަމާ ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނާ ބައްދަލުކުރަން. އެހެންވީމާ، ބޭނުން އެސް.ޓީ.އޯއަށް މި އަމާޒުކުރީ ބޭރުގެ ވާހަކަވެސް. އެހެންނަމަވެސް، ހިތްހަމަޖެހޭ ހަމަ އާސަންދައާއި އެންސްޕާގެ ބައިވެރިވުން މިގައި ވަރަށް ބޭނުން އެބަ އޮތް އިނގޭތޯ. ދެންމެ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންގެ ހަމަ މެންބަރު މުސްތަފާ ހަމަ އެ ފާހަގަކުރެއްވި ގޮތަށް އިނގޭތޯ، އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ފާހަގަކުރެވޭ، ވަރަށް ބޮޑަށް އެބަ ފާހަގަކުރެވޭ ފާމަސީގައި އާސަންދައިގެ ބޯޑު ޖަހާފައި އެ ބޭސް ވެސް ހަމަ އާސަންދައިގައި އެބަ ހުރޭ އިނގޭތޯ. ހުރި އެކަމަކު ވެސް ހަމަ އަގުބޮޑުކޮށް ވިއްކާތީގެ ބޭސްތަކުގައި ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން މި ފާހަގަކުރަނީ އިނގޭތޯ ހަމަ. އަޅުގަނޑު ހަމަ އެ ތަޖުރިބާކޮށްދިނުމަށް މި ދަންނަވަނީ. ވިޔަފާރީގެ ބޭނުމުގައި، ނޫނީ، އެކަމަކު ލިބިދާނެތީ ކަރުދާހު އެއީ ވިޔަފާރި އިނގޭތޯ. ވިޔަފާރި އެ؛ ހަމަ ހޯދިސާ ވެސް ޖެހޭނީއޭ ދީގެން. ހަމަ އައި.ޖީ.އެމް.އެޗްގެ ކުރިމަތީގައި ހުންނަ ފާމަސީއަކަށް ސިޓީ ހިފައިގެން ދިޔުމަކީ މި ބޭނުން ނުލިބޭ ދުވަހު އިނގޭތޯ. އެހެން ބޭނުމަކަށް ޖެހޭ އެ ތަނުން ގަތުމާއި ގޮތުގެ ކަމާދޭ އަޅުގަނޑުމެން ލިބޭން. އެ ތަނުން ވިއްކާތީގެ ކަރުދާސް. އެކަމަކު އެ ދުވަހު ނޫނީ. ދެން އަސްލުގައި އަޅުގަނޑު ހަމަ ގޮސް ބޭނުމިން ގަންނަން

ނަމަވެސް ލިބޭނެހެއްޔޭ. އާނ، ގަންނަން ލިބޭނެއޭ. ހަމަ އެކަށައެޅޭ މި ކިޔަހިރި، އެއް ވާހަކައެއް، އެއް ބޭނުމެއްގެ ވާހަކަ މި ދައްކަނީ. އެހެންވީމާ، ބައެއް ފަހަރު ފާމަސީއަށް މި ގޮތަށް ކަންތައްތައް އެބަ ކުރޭ. ކުރާ ކަމަށް ވަންޏާ ކޮބައިތޯ އެކަން ހުއްޓުވޭ؛ ވާގޮތަކީ އާންމު ރައްޔިތުންނަކަށް ނޭނގޭ އިނގޭތޯ. އާންމު ރައްޔިތުންނަކަށް ނޭނގޭ އާސަންދައިން ހުއްދަ ދިފައިކަމެއް، ނުދޭކަމެއް ނުވަތަ އެ އެނގޭނީ ވެސް ފާމަސީއަކުން އިނގޭތޯ. ހިޔާ ނުދެނީ ވެސް ފާމަސީން. އާސަންދަގެ ދަށުން ނުދެނީ ވެސް ފާމަސީން. އެއީ ވިއްކަން ބޭނުންވެގެން އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، މިހެން ކަންތައްތައް ހިނގައިދިޔައީ ކޮބައިތޯ އާސަންދައިން އެއަށް އަގަށް ފިޔަވަޅު އަސްލުގައި މި ބޭސް ލިބުމަށް މި އޮތް ދަތިތައް ރައްދުކޮށްދެއްވަން. އެންމެ ބޮޑަށް ހަމަ ކުރިމަތިވާ ކަމަކަށް ހޯދޭނީ އެސް.ޓީ.އޯ. އިނގޭތޯ. އެސް.ޓީ.އޯއިން ހަމަ ޒަސްޓިބަލުން ބޭސް ދޫކުރަން ފުއްދިޔަ އެ ހިސާބުން ނިމުނީ. މިގެ 90% ބައްލުވި ޓެކަން އިނގޭތޯ. އޭގެ އިތުރަށް، އޭރުން ދެން ނުޖެހޭނެތާ މި ކުދިކުދި ފާމަސީތަކަށް ސިޓީ ހިފައިގެން ދުވާކަށް. އެހެންނަމަވެސް، މިހެން ދިޔައިމަ، އެއީ އާސަންދަ ހުއްދައެއް ލިބިގެން އެ ބޭފުޅުން އެކަން ކުރައްވަނީ. ކުރައްވާފައި، އެހެންނަމަވެސް، އެ ގަވާއިދާ އެބަ ހިލާފުވޭތޯ. އަދިގަނޑެއް ދަލޭން އެޑްވަޓައިޒްމަންޓް ހިލާފު ކަމެއް ހުރީ. އެކަމަކު ކުރައްވާފައިހުރުމާ ކޮބައިތޯ އާސަންދައިން ދެން ކަންތައް ކުރައްވާފައި ވަނީ؟

<u>އާސަންދަ ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އާމިނަތު ޖިނާނާ ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް ހަމަ ލިބޭ އިނގޭތޯ ތި ކަހަލަ ހަމަ ޝަކުވާތައް. ހަމަ އެއްކަލަ އާސަންދަ ބޭޖީ ޖަހާފައި، ހަމަ އާސަންދައިގެ ތެރެއިން ބޭސްދޫކުރާތަން ހަމަ ގަންނަން. އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ހަމަ އެކްސްޕީރިއަންސްކޮށްފައި އެބަހުރި އެ ކަހަލަ ހާލަތްތައް. އެކަމަކު މި ކަހަލަ ކޮމްޕްލެއިންޓް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބުނީމަ އަޅުގަނޑުމެން އޭރު ހަމަ ބަލަން. ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޝަކުވާ އައިމަ ހަމަ އެ ތަނަކާ ގުޅިގެން ހަމަ އެ ހުރިހާ ކަމެއް ވެސް ކުރަން. ދެން ފާމަސީއެއްގެ ތެރޭގައި މި އިންނަނީ ފާމަސީގެ އުސޫލެއް އެބައިންނޭ އެންސްޕޯރީން ކަސްޓަމަރުން އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މިއަންނަ ހަމަ މި އުސޫލުގެ ރިވިޝަންސްތަކެއް ވެސް ހަދާލީ، އަޅުގަނޑު އެންސްޕާ ސަވިޖެން އެއަރ ކުއެކް ހުރި އެއް ކްލައިންޓަށް ބަރުގަނު. ދެން ކުރިއަށް ހަމަ އޮޑިޓް ޓީމެއް ބައިތިއްބަވައިގެން މި ނަގާ ޕާޓިސިޕޭޓިންގ ފާމަސީތަކަށް ހަމަ މޮނިޓަރިންގ އާސަންދައިގެ ދަތުރުކޮށް ހުރި ކަމަކަށް ވަންޏާ އާސަންދައިގެ ބޭފުޅުން ހުރިހާ ބޭނުން ދޭން. އެހެންވީމާ، އެ ކަހަލަ ޕާޓިސިޕޭޓިންގތަކެއް އަގަށް އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ މިހާރު ވަސީލަތްތައް ރަނގަޅަށް ބޭނުންކޮށް މި ގެންދަނީ ބައްދަލުކުރުމަށް އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>އާސަންދަ ކާޑްހިފާ ދިރިއުޅޭގެ މުސްކުޅި މަރިއަކު މަދާ ވާހަކަދެއްކުން:</u>

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް. އަޅުގަނޑު ވިދާޅުވިގޮތަށް ހަމަ މިހާރު ވެސް މި ގޮތަށް ފާހަގަކުރެވޭ އެކައްޗަ ކަންތައްތަކުގައި ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކޮށްލާ ގިނަ ތަފާތު ފަރާތްތަކުން މި ގެންދަނީ. ދެން އެ ވިދާޅުވި އެޅުނަލުމަށް އެސްޓާޕައި، ގިނަތަފާތު ސަރުކާރު އިދާރާ ހަދަމުން ފަސްކުރަން ކުރިއަށް އެބަދޭ. ދެން އެ މަސައްކަތް ކުރަމުންދާ ގިނަ ކަމަކީ ހަދަ ދެން އަޅުގަނޑުމެން ފައިދާވާގޮތަށް ހުރި އެކިއެކި ފަރާތްތަކުން ބާރުއަޅަ ހަމަ އިތުރު ހަދަމުންދާ ޖަހައި ކުރިއަށް ގެނދާ ކަންތައްތައް ހަމަ އިނދިކޮޅު ބަލާފައި މި ގެންދަނީ. ޚާއްޞަ ހަމަ ބޭނުމީ ގެނައު ވެސް ކުރެވި، އިތުރަށް ހަމަ އަޅުކަމަށް ހަދަކާޅު ގިނަތަފާތު ކަމެއް އެކު މާލިޔަތުގެ ވެސް ބަޔަކުލުކުރުމުގެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގެނގުޅުނީ. އެހެންވީމާ އެ ކަންތައް ވިސާވެސް އަތަހަތަށް ފުރުސަ އެދީ އަޅުގަނޑުމެންގެ އެއްމެދުކުރޭ. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>މަސައްކަތްގެ ދުވަސް ނާއިރާގެ ގޮތުބަހު ދުބުޖަހާ ހުސަހިން ވާހަކަދެއްކުން:</u>

އަޅުގަނޑު ދެންނެވި ބަޔާގެ ތަޙުއިން އެނގޭ އާދައިގެ ބޭސް ނުލިބި މި ދަޅުހުއަހަކުން މި ދިޔައީ. ސަރުކާރުން އަށްވެސްވަރަކަށް މި ފަސޭހަތަކަށް ބޭސްތައް ގެނައުން މަގާކުރީމާ؟ އަށްވެސްވަރަކަށް، އެންމެ އާދައިގެ ކުޑަކުދިން ވީ އަޅުކަމަ ކާކު ސިރަޕު ވެސް، ސްޓެރޮއިޑް ވެސް ނުލިބޭ ދަރަޖައަށް މި ދިޔައީ. ސަރުކާރުން ބޭސްފާރަހަތަކަށް ބޭސް ގެނައުން ނުހި ގެންނަ ފާރުމަސީތަކަށް ބޭސް ގެނައުން މަގާކުރީމާ؟ މިއީ އަޅުގަނޑުގެ ސާފުކޮށްދީފައި ކުރެއްވީ. އެވަރަށް އެ ނުލިބެން، ދަރުސްތަކުގައި މި ބޭސް ނުލިބި، ދައްކަމުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގުޅައި، މުޅި ދަތުރު ފަސާދަވާ ހިސާބަށް މިކަން ދިޔައިރުގައި މިއަށް އަށްވެސް ކަޑަވި ޖަވާބަށް އަދި މި ކޮމިޓީއަކުން ނުދެވޭ.

<u>ސްޕީޑް ބޯޓުތަކާ ގުޅޭ ސަރަޙައްދު ފުރުސަތު މީހުންގެ ބުރަތަކަށް ސަލާމަތް އިނގޭރޭމް ވާހަކަދެއްކުން:</u>

ވަރަށް މުހިންމު ސުވާލެއް. ތިމާއާ، އެ ކާސް ހަދަ، އެ ސްޕީސަފިކް ކާސް، އަސާސީ ދަލި ވަރަށް ބަނދަރު ކާސްއެއް އިންޒާމް. ސަރުކާރުން ކުރި ކަމެއް ނޫން. ތިމާއާ ކިރިއާގެއްވާން ވިދާޅު.

<u>ސްޕީޑް ބޯޓުތަކާ ގުޅޭ ސަރަޙައްދު ފުރުސަތުގެ ހިސާބު ރައްކާތެރި ސަލާމަތް ޤާނޫނަކާއި ނިޒާމާ ތިމާއާ ވާހަކަދެއްކުން:</u>

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިސްމާޢީލް. ސްވިޑަން، ކޭސް ސްޓަޑީ މި ރިޕޯޓުގައި މި ބޭނުންކުރާ އަސްލު ދުނިޔޭގައި މި ދިޔަ އަހަރު ކުރިޔަލުގެ ތަރުތީބުގައި، 2024 ވުރެ 2023 ގައި މި އަންނަނީ ޖީ.ޑީ.ޕީ ރޭޓް ކުރިމަތިލާ ކޮމްޕެރިސަންއެއް އެއަށް އަރާފައި ހުންނަ އިސްމާޢީލް. އެ ކޮމްޕެރިސަންތަކާ ވަކިވަރަކަށްލެވުނު އިތުރަށް އެގޮތުން ވަރަށް ގިނަ ޤައުމުތަކުގައި، އިންޑެކްސްގައި ވެސް އަދި އިންޓަރނޭޝަނަލްގައި ވެސް ކުރިންތަކެއް ހަމަ މަތިވެގެން ގޮސް، އެ ކަރަޓް ސިސްޓަމްއެއް ހިނގައިގެން ގެޓިންގ.އެޑް.އާއިން އަސްލު މި އެދޭ އަށް ބެސްޓްކުރުމަށް ކުރިއާތު. ސޯ، ދިވެހިރާއްޖެއަށް ވެސް ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން އަދި ވަރަށް ކުޑަ ޤައުމެއްވެފައި، އަޅުގަނޑުމެންގެ ވެސް ހަމަ އާބާ އަޅުގަނޑުމެންގެ ރަގަޅުކޮށްލާނީ އެކޮރިޑޯރ ވެސް ހަމަ ވަރަށް އިސްކާޅުއޮޅުގެން އެ ކާސްޓަކީ އެ ބާޒާރު އެއްޗެއް ގޮތްތަކެއް އަރާކަރީ. ދެން އެ ނަގުން ސޮލިއުޝަނެއް އޮތަކަ ފިޝަރީސްތަކުގެ ތުރީގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ޖެހިގެން ޖީ.ޑީ.ޕީ ބޮޑުކޮށް ހަދާލައި، އެ ބޮޑުގައި ހަމަ، އެ އަޅުގަނޑުމެން އެކުލަވާ ބޮޑުގައި އެ ބޮޑުކޮށް ހަދައިގެން އެކުލަވާލަން. ސޯ، ޕްރައިވެޓް ސެކްޓަރަށް ވެސް އަދި އަޅުގަނޑުމެން ވެސް، ހަމަ ހުރިހާ ގޮތްތަކުން ވެސް އެ ބޮޑުކޮށް ބޭނުން އެބަވޭ. ބޭނުންވާނަ ވާން ގޮތަކީ މި ބޮޑުކުރަން އަޅުގަނޑުމެން މި ގެންނަ ސެކްޓަރުތަކުގެ އަމިން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބޭތޯ ދަތިތަކެއް އެއީ. އަދި ދުވަސްތަކެއް ވެސް ނަގާ. ބޮޑުކުރަންދެކުރި ވެސް ގެބިލް.އެޑް.އާ ޕްރައިވެޓްފައިގެ ލޯކަލްގަސްޓަމަރުން. އެ ބައިވެން ގަބޫލުކުރާ ލޯކަލްތަކުން. އެހެންނަމަވެސް، އިންޑާއާގެ ވެސް ހުރިހާ ތަނަކަން އެ ކަރަޓް ލޯކަލްތަކުން އެޅުއިނަލޯކަލްތަކެއް ނުވޭ. އެ ދިޔާއެއް އަދުގެ ސަރަބޮން، ދެން އިޤްތިޞާދުއްވެރި އަޅުގަނޑުމެންގެ ސެކްޓަރުތަކެއް، ގައިޑްލައިން ސެކްޓަރައް ހަމަ ސޮލިއުޝަން އެކުލަވާ ގޮތްތަކެއް ވެސް އެ ބޮޑުކޮށް ގެނދާނީ ވަގުތު ނެގި. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެން އަބަދު ވެސް ގެންނަނީ އެ ބޮޑުކޮށް ހަދައިގެން. އެހެންނަމަ، ޕްރައިވެޓް ޕާރޓީސް އަމިން ވެސް އެ ހުސްވުމުގެ ސަރަބޮން އެގްރިކަލްޗަރ ބޭނުމެއް ވެސް އެ ވަގުތު އަސްލު ތަރުތީބުގައި ނެތީ. އެހެންނަމަ، އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދިމާވީ. ދެން ހަމަ އަޅުގަނޑު އިތުރަށް ދިރާސާކުރާކޮށް ބޭނުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ، އަޅުގަނޑުމެން ކުރިން ވެސް އިރުޝާދުކުރި ގެންބަރުން ޖާގަދަނޑަށް އިސްނެގުމަށް ވަރަށް ބޮޑު ޒިންމާއެއް. ވަރަށް ގިނަ ކުޑަކުދިން ސަރުކާރަ މި ޒިންމާގައި ހުންނަނީ. އެއީ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންގެ އެސްޓި ބޭސް އެއް އާރާދުކުރު. ޔަޤީންތަކުގައި މިހިސާބު އޮތަރ ކުއަންޓިޓީއެއް ހަމަމަށް ދީފަނެވޭ ކޮށްޓަ ޖައިޒަނިއު ސެކްޓަރައަށް އެއްބާރު ވެސް. އެހެންނަމަ، އަޅުގަނޑުމެން ކޯލިޓީ ތަރައްގީގެ ބޭސް ބޮޑުކުރަން ކަމަކު ފަހަކު ހަރުބަލް ހެދޭ ހަމަ ވިޔަނަ. އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ހިމެނޭ ޖައިޒަނިއު ސެކްޓަރަސާ އެއްބާރު. އެ ބޮޑުކުރާ އިތުރު މިހިސާބު އޮތަރ ކުއަންޓިޓީއެއް. އެ މިޖެހޭހާވާވާގެ ސަރަބޮން ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދަތިތަކެއް އެބައޮތް ސިސްޓަމްތަކުގައި. އަޅުގަނޑުމެން މި ބޮޑުކުރަން މިސާލަކަށް 500 ޖޯބްލުކް އިސްމާޢީލް. އެކަމު ހަމަ ވަރަށް ކުރިޔަލާ ބޭނުން. އެކަމު އަޅުގަނޑުމެން މި ބޮޑުކުރަން، އެ އަޅުގަނޑުމެން ޓްރޭނިންގ ވިންގެއް

ކުޑެތީމަ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ ބޭފުޅުން އެ ބޭނުންވާ މިސާލަކަށް ދިހަ ހާސް، ފަންސާސް ހާސް، އެ އަދަދު ހަމަޖައްސައިދެއްވޫ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މި ދާންޖެހޭނީ އެހެން ގޮތްތަކަށް ސޮލިއުޝަންގެ އޮޕްޝަނަށް. ހަމަ ޤަވާއިދުތަކުގެ ދަށުން އެއް.ޖީ ވެސް ޤަވާއިދުތަކުރުމުން، އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުން.އެޗް.އާރު ވެސް ހަމަ ކޮމިޝަނުގެ ކަރާދަކުން އެބަ ބަލަން ދިމާވާ ސަބްމިޓްކުރަނީ، އެއީ ދިނުމުގައި ވެސް އެއްޗެއް މި ކަރަކަތް ހުރިހާ ޒަރޫރީ މިޝަން ޚާއްޞަ ރައްޔިތުން ބޭސް އަލަށްވާ ފުރުޞަތެއް. އެ ބޭފުޅުންނާ އަންނަ ފުރުޞަތުތަކެއް އެ ބޭފުޅުން ކޮމިޓީތަކުން، އެހެންކަމަށް މިނިވަން ފަރާތް ތަޢުލީމީ ބައްޔަކަށް ވެސް އިންސާފަށް ނުވާނެ. އަދިއެ ކަމަކީ، ދިރާސާކޮށްގެން ބޭސް އަސާސީ ބާއްޖެ ބާރު ފިހާ. އެހެންވީމާ، އެއްވެސް ބާރެއް ކޮމިޓީތަކުގެ އަޅުގަނޑުމެންގެ ސިފައިގެ އިންޓަރނޭޝަނަލް ހުއްދަ ވ ގޮތް ކޮމިޓީ ލައިސަންސްގެ ނިޒާމަށް މި ގަނޑަށް ޝަރުތު ކޮމިޝަނަށް ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން ބައްލަވާ ސްޓޭޓަސް ބަދަލު މުސާރަ ކުޑަ ވެސް ފަރާތުން މީހުންނަށް ޢަމަލުކުރެވޭ. އެ ހުށަހަޅާ އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮމިޓީ ރަސްމީ ބޭސް ގޮތަށް، އެ އިންސާ ދުސްތޫރުގެ ކޮމިޝަން ފަރާތުގައި، މިއަދު ކަނޑައަޅާ އަޅުގަނޑުމެން ސަބްކޮމިޓީ ވަކިކުރާ ފަހަރު އެ ކޮށްލަސްޓްރަކްޝަން ކޮރަޕްޝަނާ ގޮތަށް. އެއީ މި ދިރާ އަހަރުގެ ދުސްތޫރާގައި ބޭއިން ގަޑިއިރުން ބަދަލުވެ ގެންސްޓިޔޫ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ހަމަ ހުރިހަމަކަށް ޑިޕާޓްމަންޓު ވެސް ވާނުވާ. މި ދިރާ އަހަރުގެ ފުރުޞަތަށް އަސްލު އަޅުގަނޑުމެންގެ ޕޮލިސީގެ ވަކިހަމަކުރެ ބައި ޖަވާބު ހިމެނޭ ރިޕޯޓްގައި ކަންތައްތަކާ ރުފިޔާ ޢަދަދު، އަޅުގަނޑުމެންގެ ކަމަށް ކޮރަޕްޝަން ހިސާބަށް ހުރިހާ ސިފަވެގެން ސަރަޙައްދު ޢަދަދުތަކުގެ ސަބަބުން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ. ބިލްއި އެ އިޚްތިޔާރު ހަމަ ކޮމިޓީ ކަނޑައަޅާ، ކަނޑައެޅޭ ބޭސް އެކުލަވާލެވޭ އެއް ފީއެވެ. ސާ، ކުރިއަށްގޮސް ހިނގަމުން މި ދިރާސާ ކުރަމުން ގެނެސްދީފައި ވެސް ހުއްޓުވައިދެވެނީ، ބައެއް ކޮމިޓީ ދައްކާ ބޭސް ބާރުއަޅާ ހަމަ ޤަވާއިދުތަކުގައި ދިރާސާކުރަން އެ ބޭފުޅުން ވެސް ނެތި މިނިސްޓަރު ހެދީ. އެހެންވީމާ، އެހެން ކޮމިޓީގައި ހުރިން ގޮތުގެ ބައެއް ބާރުއަޅާ އަޅުގަނޑުމެން ގެންނަން ދަރިވާ. އެ ވެސް އެންމެން ހަމަ ސިޔާސަތުތަކެއް. އެހެންވީމާ، ހަމަ ޤަވާއިދާގުޅޭގޮތުން ބޭނުންވެ.

ރިޕޯޓުން ފާހަގަކުރެވުން:

ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށް ވެސް ވަރަށް ބާރަށް ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑު މި ބޭފުޅުން މިއަދު މި ގޮތަށް ރައްދުވެދެއްވި މިކަން ހާމަކުރައްވާފައިވާތީ. އަޅުގަނޑުމެން އިންނާ ވަރަށް ރަނގަޅަށް. ހުރިހާ މެންބަރުންނަށް ވެސް އޮސްޓްރޭލިއާގެ ނަޒަރުން އަސްލު.އިމާރާތް ފުރަތަމަ ދާއިރާއިން މަޝްވަރާތަކެއް ވަރަށް ރަނގަޅު ގޮތުގައި ކުރިއަށްގެންދެވުނު. އޭރު އަޅުގަނޑު ވެސް ދެއްވައި ނުނުޖެހުނު އަޅުގަނޑުމެން މި ފުރުޞަތުގައި؛ ވަރަށް ރަނގަޅު ގޮތުގައި ކުރިއަށްގެންދެވިކަން.

ކަންނޭނގެ ހަޅުއްކާ މީހުންގެ ބޭރުން ނުވޭ ބޭނުމަ އޮތް.ޖީ ސިޓީ އަންގަވާށް މިވެނި ތަނަކަށް އަވަހަށް ފޮނުވާށޭ. އާރުވެސް މި ބޭނުވުން ވަރަށް ގާތްކަންކަން ތިޔަ މަސައްކަތްކުރަނީ. ދިރިން ބޭނުވުމުގެ ނަންބަރު ނޯޓުމަ އަޅުގަނޑު އެހެން މިހާރަކު އުނދަގޫނުކުރަނީ. ވަރަށް ގާތްކޮށް މި ކުރުވެސް. ދެން މިގައި ވާން އެކަމަކު މި ކަރަތާ ބޭނުންކަމެއް، ބޭބޭ މާލިއާއެއް ހިނދި ފަރުދެއްގައި ރަނގަޅުކުރަން ވަގުތު ނަގާނެ. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން އެންމެން ވެސް ގަބޫލުކުރާ ކަމެއް. އެހެންވީމާ، މި ހުރިހާ ކަންތައްތައް މި ދިރާސާކޮށް. އިސްލާހުކުރެއްވުމާ ހާ ތަފާތުވާނެ. އެހެން ފަރުދުތަކުގައި އެ ދަރަޖައަށް ހަމަ ވަނީމަ ޕްރިސްކްރިޕްޝަން ޖަހައިދީމަ ތިރިން ބޭސް ގެނަވަރުކާ ހިސާބަށް ވެސް މި ރާއްޖެ އިސްލާހުކުރެއްވުމާ ދެން. އެހެންވީމާ، ރައްޔިތުންގެ ޝަކުވާ ބޭނުމާބެހޭ، ސިޓީތައް ޖާރީކުރެވޭ ހުރެއްމަ ދެއްކުން ކަހަލަ ބޭނުވުން ވަރަށް ބޮޑަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އުނދަގޫކުރައްވާ އެ މުޅިންގެ ސިސްޓަމް އަވަހަށް ބަދަލުކޮށް މި ބޭނުވުން ގެނެސް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މި ގެނައި އިނގޭތޯ. ދެން އަނެއްކާހެދުން އާސަންދައިން ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަން، އާސަންދައިން ވެސް ބޭރަށް ނުދެވޭނެ މިހުންނަނީ ބަޔަކަށް ނުކުންނަވާނަކަން. އަދި މި، ވާނެ އެކަމަކު ދެކެން ފަހަރު އަޅުގަނޑުމެން ދެމިން، އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ބަންދަކު ދެއްކި. އެއީ މި ތަންތަނުގައި ތިބޭ ޖުޑިޝަރީނަރުގެ ބޭނުގެ ޖުޑިޝަރީ ވެސް އަނބިލީފާ. ބޭސް ވެސް އަނބިލީފާ. އެހެންވީމާ، އެއްވެ ފުރަތަމަ ވަހަކަ ވެސް ދެން ވެސް، ބޭނުންވާ ހަމަ ބޭނުން ދެން ވެސް. ނުދާވިޔާއްޔާ ނުދަވާން ކިބާގައި، މި ކަންތައްތައް ހުނދާރު މިހެން ދޭއްތަ. އިސްތިހާރުކުރެއްވުމާ ހުރިހާ އެއްމެން ބޭނުން ފުރަތަމަވެދު ވެސް ކުރުވާން. ނުދާނެ އޭގެ ބޭނުން ބަހަށް މި ގެއްލުން ވިހަގެން، މާދު ބޭސް ހިސާބުން އަނގަ ދުވަސް ވެސް މާ ހިސާބުން. ދެން ވެސް އެސްޕީ. އެއީ އެސްޕީގެ ކޮޅު ޝަކުވާއެއް ވަރަށް ތަރައްޤީތަކުގެ ތާއީ. އެއީ އެސްޕީއިން ދެއްވާނަ ކުރިން މިހާރު ވެސް އެހެމަހެން، މާރި އެހެމަހެން. ވަރަށް އާދޭސް ވަރަށް ނިކަމެތި މިހާރު ދެއްކީ. އަޅުގަނޑު ވަރަށް އުނދަގޫވާ ތަންކޮޅެއް އެއީ، އެއީ މި ދެންނެވީ. އިހަނދުވަރަށް ވެސް މިހާރު ބޭނުން ތިމަންނައިން ރާއްޖެ ޖަމާވެއްޖެއަށް މިއަނބިލަ ބައްޖެ މަޝްވަރާއިން އިތުރުވާމަނަ ކުރެވޭ، ބޭސްވަކި ހާލު. އެހެންވީމާ، ވަރަށް ހާސް ބަލި. އެހެންވީމާ، މަސައްކަތްތަކުގައިވެސް ހާލު، މިހާރަކު އެއްކޮށް ދުރުދާރަކު ވަނީ މާލޭ އެ ދުރު އެއްކޮށް ތަންކޮޅެއް އަވަހަށް ދެއްވިދާނެ ހުންނާނީ ބަލާބަލާ އިސްލާހުކުރެއްވުމާ. އަޅުގަނޑުމެން އިނގޭ އެހީ ސީ.އައި.ޖީގެ މަސައްކަތެއް ނުކުމެކަން. އެހެންވީމާ، އެ ރަނގަޅުވާން ގޮތެއް ކޮބައިތޯ، އަޅުގަނޑުމެން ހާލަތު ކުރިއަށްވާނީ ކަމެއް އެ ކަންތައް ވެސް ކުރިއަށް ދިޔަ މި ދިމާ ތައްޔާރަކަށް. އެހެންވީމާ، އެއީ ރައްޔިތުން، ވަރަށް ނިކަމެތި މިހުން ދި ތަނުން ރަން، ދިން ހުސް ރަނގަޅަށް އެދޭނީ. އެހެންވީމާ، އެ ކަންތައް އަވަސްކުރެއްވުމަށް، ކުރުވުމަކާ ކަމެއް ކުރިމަގުވާނާނީ ދޭތެރި. ހިނގަފަ އެ ކަރަހާ ބޭނުއެއް. އެހެންވީމާ، ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ޖަނާބާއަށް

ވެސް. ދެން މިއަދުގެ ބައްދަލުވުން ނިންމައިލީ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. ބޯޑުގައި ހުންނާނެހެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ކޮންމެވެސް ކަހަލަ އުއްމީދެއް.